

KI PIR TI

Yazılı izili ocuk dergisi

1 Eylöl 2021 Sayı: 4

ISSN 2757-8739 İki ayda bir yayınlanır

Öykü • Masal • Şiir • Kitap • Bilim • Bilmece • Söyleşi

A portrait of Türkan Saylan, an elderly woman with short, dark hair, wearing a light green, vertically striped button-down shirt. She is smiling slightly and looking towards the camera. Her hands are clasped in front of her. The background is dark and out of focus.

“Kendi yolumu
kendim seçtim.”

Türkan Saylan

13 Aralık 1935 tarihinde İstanbul’da doğdu. Tıp eğitiminin ardından doktor olarak hastanelerde çalıştı. Kız çocuklarının eğitimini desteklemeyi amaçlayan ve binlerce öğrenciye eğitim olanağı sağlayan “Kardelenler - Çağdaş Türkiye’nin Kızları” projesi, cüzzam hastalığı ile mücadele ve toplumunun çağdaşlaşması konularındaki girişimleriyle tanındı. Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği’nin (ÇYDD) ve Cüzzamla Savaş Derneği’nin kurucularından ve eski başkanlarındandır. Türkiye ve yurtdışında çok sayıda ödüle layık görüldü. Akıl ve bilime olan inancı, tükenmez enerjisi ve birleştirici kişiliği ile hatırlanacak olan Saylan; 18 Mayıs 2009 tarihinde aramızdan ayrıldı.

KI PIR TI

1 Eylül 2021

Sayı: 4

içindekiler

Merhaba	Dilek Yılmaz.....	5
Öykü	Sülbiye Yıldırım	6
Söyleşi	R. Başak Fındıkçioğlu	8
Şiir	Sevinç Yağan.....	11
Keselim-Biçelim	Hasan Karaca.....	12
Sen Bir Ağaç Olsan	Dilek Yılmaz.....	14
Kitaplığım	Filiz Gündoğan.....	16
Şiir	Ebru Köfter	19
Öykü	Esen Soydan Can.....	20
Kodlama	Hasan Karaca	23
Öykü	Yayla Boztaş.....	24
Araştırmaca	R. Başak Fındıkçioğlu.....	26
Şiir	Gülay Pamuk.....	29
Balonları Sen Doldur	Hasan Karaca	30
Bilim Kurdu	Dilge Güney	32
Kıpırdatan Haberler	34
Haber Hazırlamaca	35
Biliyor muydun?	Gülnaz Çağlayan	36
Masal	Neriman Ekinci.....	38
Kentin Renkleri	Elif Çelebi.....	40
Öyküyü Sen Tamamla	Gönül Çatalcalı..	42
Çözmece	Hasan Karaca.....	45
Öykü	Filiz Gündoğan	46
Bil-Bul	Elif Çelebi.....	49
Atasözleri Bulmacası	Nalan Yılmaz.....	50

KIPIRTI

Yazılı Çizili Çocuk Dergisi

Genel Yayın Yönetmeni:

Dilek Yılmaz

Grafik Tasarım:

Hasan Karaca

Yayın Kurulu:

Başak Fındıkçioğlu

Dilek Yılmaz

Elif Bülbül

Elif Çelebi

Filiz Gündoğan

Hasan Karaca

Nevzat Süer Sezgin

Osman Torun

Serap Şahin

Yusuf Çağlayan

İletişim:

kipirticocuk@gmail.com

Kıpırtı Çocuk Dergisi'nde

yayımlanan tüm eserlerin

sorumluluğu yazarlarına aittir.

Dergide yayımlanan yazılardan

kaynak belirtilmek koşuluyla alıntı

yapılabilir.

©2021, Yakın Kitabevi

Her hakkı saklıdır.

Yayımcı: Yakın Kitabevi

İmtiyaz Sahibi: Levent Salıcı

Kıpırtı Çocuk Dergisi; Eksi 18

Edebiyat Topluluğu'nun katkılarıyla

hazırlanmaktadır.

ISSN 2757-8739

Dilek Yılmaz

Veeee dördüncü sayımızla sizleri yeniden selamlıyoruz.

Eylül ayı demek okulların açılması demek. Her yeni başlangıç yepyeni umutlarla birlikte gelir. Eminiz ki bu yıl okullu olmayı çok daha büyük bir heyecanla bekliyorsunuz. Bilgisayar başında ders dinlemekten siz de sıkıldınız değil mi? Öyle ya özlenen şeyler daha değerli olur. Dileriz gönlünüzden geçirdiğiniz her şey bu eğitim yılında gerçek olsun.

Tatil göz açıp kapayıncaya kadar bitti. Maalesef bu yaz bizi üzen olaylar da oldu. Büyük yangınlarla ormanlarımızın bir bölümünü kaybettik. O güzelim ağaçlarla birlikte hepimizin yüreği de yandı. Kıpırtı Çocuk ekibi olarak yaşadığımız acı günleri anmak istedik. Bunun için dergimizin kapağını özel olarak tasarladık. Büyükleriniz haberleri takip ederken eminiz sizler de bu konuda çok şey öğrendiniz. Evet, Dünya'mızın iklimi hızla değişiyor, hava daha çok ısınıyor. Doğanın dengesini korumak için biz insanlara düşen görevler var. Bunların en başında "Birlikte yaşadığımız canlıları" korumak geliyor. Orman tek başına bir şey değil. İçinde keçisinden, çiçeğine, arısından, balığına binlerce canlı barındırıyor. Tüm bunlar ortak yaşamı paylaştığımız canlılar ve en az biz insanlar kadar değerliler. Bu sayımızda hayvan dostlarımızın sesine kulak verdiğimiz öyküler, şiirler okuyacaksınız.

Her sayıda bir röportaja yer veriyoruz. Yeni konuğumuz "The Cartoon Mill" çizgi - animasyon okulunun kurucusu Fatih Küçük. Siz de çizgi film seviyor, nasıl yapıldığını merak ediyor hatta çizgi film tasarlamak istiyorsanız mutlaka okuyun.

Müzeleri sever misiniz? Evet dediğinizi duyar gibiyiz. Biz de çok seviyoruz. İşte tam da bu nedenle sizlere Cin Ali Müzesi'ni ve evinizden hatta oturduğunuz yerden ziyaret edebileceğiniz sanal müzeleri anlattık. Belki siz de gezip gördüklerinizi bizimle paylaşsınız.

Biliyorsunuz asıl konumuz edebiyat. Onun için dergimizde öykü, masal ve şiir her zamanki yerini aldı. Yanı sıra; Dünya'nın farklı bir köşesinden ilginç mimarisiyle dikkat çeken "Doğayla Bütünleşen Bina", Bilim Kurdu Köşesi'nde ise "Mikroskobik Boyutta Bir Süper Kahraman"ı tanıttık. Kitaplığınızda yer vermek isteyeceğiniz yeni kitaplar, kıpırdatan haberler, bulmacalar ve daha birçok içerikle dergimiz hazır. O halde biz sözü fazla uzatmadan sizi KIPIRTI ÇOCUK'la başbaşa bırakalım.

Keyifli okumalar diliyoruz,

Dilek Yılmaz

Sülbiye Yıldırım

OOOF!

Dedemin romatizmaları çok ilerledi. Fındık bahçesiyle ilgilenmekte zorlanıyor. O yüzden ona yardım etmek için birkaç yıldır babamla birlikte Tirebolu'ya geliyoruz.

Fındık toplamak zor bir iştir. Önce alt dallarda olanlar tek tek toplanır, arkasından ağaçların tepelerinde kalanlar. Biz çocuklar da, güle oynaya yere düşenlerin toplanmasında büyüklere yardım ederiz.

Bahçemiz dağlık bir arazide olduğundan düşen fındıkların bir kısmı, alıp başını yuvarlana yuvarlana gözden kaybolurlar. “Dur!” diye bağırırsanız da duymazlar. Dedem; “Yamaçtan gidenler buralarda yaşayan hayvanların hakkı, o yüzden durmuyorlar düştükleri yerde. Onlarla karnını doyurmayı bekleyen ne çok hayvan var, bir bilmeniz!” der.

Zor olsa da zevkli iştir bahçelerde birlikte çalışmak. Toprağa basmak, ağaçlara dokunmak, bahçelerin kokusunu içine çekmek, oralarda yaşayan hayvanları dinlemek çok güzeldir çok!

Biliyor musunuz, fındık toplamada bana yardım eden, sincaplardan oluşan kalabalık bir arkadaş grubum var. Niye öyle gözlerinizi açtınız? ... İnanmıyor musunuz? ...

Anlatayım o zaman.

Geçen yıl fındık zamanı işçilerle birlikte bahçeye gittik. Onlar alt dallardaki fındıkları, biz de arkalarından yere düşenleri topluyorduk. Sıra üst dalları sallamaya geldiğinde gökten fındık

yağmaya başladı sanki. Ne kadar çabalarsam çabalayayım, düşenlerin hızına yetişemedim. Üstelik çok yorulmuşum. Bıraktım toplamayı, yaslandım bir fındık ağacına. Çaresizlikle; “Ooof! Ooof!” diye bağırdım. Sesim çok yüksek çıkmış olmalı ki, yaslandığım ağaç bile titredi. Ne oluyor demeye kalmadan dallarının arasından bir sincap yere atladı. “Buyurun, beni mi çağırdınız?” diyerek karşımda durdu.

Şaşkınlıktan, küçük dilimi yutacaktım az kalsın. Hemen gözlerimi kapattım. Birkaç saniye bekledim. Herhalde hayal görüyorum, diye düşündüm. Sonra yavaşça kirpiklerimi araladım, hayal değilmiş. Karşımda ön ayaklarını beline koymuş, bir sincap duruyordu. Kısılmış gözlerle kendisine baktığımı görünce;

“Gözlerinizi açar mısınız lütfen” demez mi?

Ne yapacağımı şaşırdım.

“Be be ben, mi?”

“Evet siz! Ağaca yaslandınız, ‘Ooof! Ooof!’ diye beni çağırdınız. Hemen duyup geldim. Ben Sincap Of, dileyin benden ne derseniz.”

Fındık bahçesinde değil de masal dünyasında mıyım acaba, diye düşündüm. Dedemden dinlediklerimi aklımdan geçirdim.

Hayır; masal dünyasında değildim, üstelik dedemin anlattıklarının hiçbirinde konuşan sincap yoktu. Hele adı ‘Of’ olanını, hiç duymamıştım. ‘Of’ diye isim mi olurmuş? Of, şaşkınlığımın devam ettiğini görünce; “Yanlış hatırlamıyorsam elinizden kaçırıp

toplayamadığınız fındıklara kızılırdunuz, tam o sırada beni çağırınız.”

“Onları toplamama yardım eder misiniz?”

“Elbette! Fındık toplamak bizim için kolay bir iş. Yarım saate kalmaz yerdeki bütün çakıldak fındıkları toplarız şimdi.”

“Çakıldak fındık da ne?”

“Unutmayın ormanlar bizim yurdumuz! Her bir karışında ne var, ne yok hepsini biliriz. Elbette fındık çeşitlerini de... Bizim buraların kışı biraz uzun sürer. Geç olgunlaşan çakıldaklar bahar soğuklarından etkilenmezler, zararsız çıkarlar yaza. O yüzden çakıldaklar tam buraya göredir.” Sustu, etrafa bir göz attı,

“Az bekleyin, birazdan geleceğim.” deyip gözden kayboldu. Çok uzun sürmedi kalabalık bir sincap grubuyla birlikte yeniden geldi.

“İşte arkadaşlar! Fındık toplayacağımız yer burası. Yerde bir tek tane kalmayacak. Haydi, iş başına!”

Of komutu verir vermez bütün sincaplar dağılıp yerlere dökülen fındıkları öyle hızlı topladılar ki, kısa zamanda yerde hiç fındık kalmadı. Sepetler dolup taşı. İşini bitiren sincaplar, gülererek kuyruklarını salladılar. Hep bir ağızdan;

“Hoşça kal!” deyip geldikleri gibi ortadan kayboldular. Of’la yalnız kalmıştık. Yanıma iyice sokulup arka ayaklarının üstüne kalktı. Ön ayaklarından birini omzuma koyup; “Ne zaman canın sıkılır, başın sıkışırsa ‘Ooof!’ diye seslenmen yeter. Hemen gelirim. Şimdilik hoşça kal!”

Of, geldiği gibi birdenbire yitip gitti. Şaşkınlıkla etrafa bakınırken babamın sesi beni kendime getirdi.

“Dikkat ediyorum, uzun zamandır hem ‘of, of’ diye söyleniyorsun, hem de hızlı hızlı fındık topluyorsun. Sen severdin fındık toplamayı, ne oldu? Niye bu gün durmadan ofladın?”

Sonra başımı okşayıp;

“Ama aferin sana! Oflayıp puflayarak da olsa iyi iş çıkarmışsın.”

“Yalnız başıma toplamadım ki, sincap Of’la arkadaşları yardım ettiler.”

Babam fındıklarla dolu sepetleri kamyonete taşıırken bir yandan da;

“Evet, evet bana da Ali Baba ile Kırk Haramiler yardım ediyor, görmüyor musun!” deyip gülüyordu.

The Cartoon Mill

Söyleşi

R. Başak
Fındıkçioğlu

Çizgi film izlemekle yetinmeyip
yapmak isteyenlerin okulu
The Cartoon Mill kurucusu

Fatih Küçük
ile sohbet ettik.

Kaş'ta tüm zorluklara rağmen başlayan çizgi film okulunun Tayvan'a uzanan yolculuğu...

Konuğumuz olduğunuz için teşekkür ederiz Fatih Bey. Okurlarımızın bu söyleşiden çok keyif alacaklarına eminim. Hemen sorularına başlamak istiyorum. Çizgi film yapımıyla nasıl tanıştınız, nasıl yapmaya başladınız?

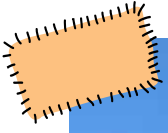
Öncelikle bizi derginize misafir ettiğiniz için sizlere teşekkür ederiz. Görsel sanatlar öğretmenliğini okudum. Mezun olduktan sonra üç yıl boyunca şehir şehir dolaşip gönüllü olarak köy okullarına çizgi film karakterlerinden oluşan duvar resimleri yaptım. Aynı zamanda sinema - televizyon alanında çizgi film üzerine tez hazırladım. İlk tanışıklığım böyle başladı.

En sevdiğiniz çizgi film hangisi?

En sevdiğim çizgi film Japon yönetmenler Miyazaki ve Takahata'nın yönetmenliğini yaptığı Heidi çizgi filmidir. Çünkü insan sevgisi, doğa sevgisi, merak ve dostluk doludur.

Çizgi filmin yapım sürecinden biraz bahseder misiniz? Açıkçası biz keyifle izliyoruz ama bildiğim kadarıyla yapmak hiç de kolay değil...

Çizgi film yapımı oldukça zahmetlidir. Geleneksel yöntemle bakacak olursak öncelikle kâğıtlara çizilen hareket döngüleri sonrasında filmlere

aktarıp izleyiciyle buluşmaktaydı. Günümüzde tablet, bilgisayar gibi cihazlarla 2D ve 3D gibi tekniklerle çizgi film yapılabilen. Çizgi film (animasyon) canlandırmak ruh vermek anlamına gelir. İlk önce belirlenen hikâyenin tarzına karar verilir. Kıyafetler, mekân, karakterler gibi unsurlar tasarlanır. Storyboard ile hikâye akışı ve kamera açıları belirlenip animatörlere iletilir. Saniyede ortalama on dörtten yirmi dört kareye kadar oluşan çizimler veya bilgisayar ortamındaki hareketlendirmeler sonucunda film kurgulanır. Son olarak seslendirme ve müzikle birlikte hazır hale gelir.

The Cartoon Mill okulunda hangi dersler var? Katılmak isteyenler neler yapmalı?

Okulumuzda devlet okulundan gelen ortalama bin öğrenciye ücretsiz, günübirlik ve iki günlük eğitimler verilmekte. Bu eğitimlerde, öğrenciler teknolojiyi faydalı kullanmaya yönelik, tablet ve telefonla çizgi film yapımını öğrenmektedirler. Ayrıca yetişkinler için dokuz aylık enstitü eğitimimiz var. On dört ülkeden, on altı eğitmenin

katılımıyla gerçekleşen eğitime başvurup uygun koşulları sağlayanlar kabul edilirler. Eğitim sonrasında bu sanatı meslek edinebilirler.

The Cartoon Mill ismini nasıl seçtiniz?

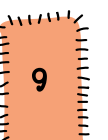
The Cartoon Mill “Çizgi Film Değirmeni” anlamına gelir. Değirmen üretimi ve masalcılığı temsil etmektedir. Bizim de çizgi film üretiyor olmamız bu masalsi simgeyi seçmemize ilham vermiş oldu.

Çizgi film üretmeyi meslek edinmek isteyenler hangi eğitimleri almalı, hangi okullara gitmeli?

Çizgi film yapabilmek için temel çizim eğitimi almaları gerekir. Bunun için üniversitelerin animasyon bölümlerini tercih edebilirler.

Okulu açmak için Kaş'ı tercih etmeniz bir sebebi var mı? Başka yerlerde The Cartoon Mill şubesi açılacak mı?

Bu projeye başlarken elimde hiç bütçe yoktu, hatta okulu kurmaya beş TL'yle gittim. Belediye ve kaymakamlıklara projemi anlatan, onlardan bir yer talebinde bulunduğum mesajlar göndermiştim. Kaş Kaymakamlığı projemi beğendiğini ve ahır olarak kullanılan atıl bir okulu kullanımına sunacaklarını söyledi. Beş liraya kâğıt, kalem alıp sokakta portre çizdim. O gün kazandığım parayla çadır, biraz erzak ve bir keser aldım. Sonra onarıp faaliyete sokmak için okulun yolunu tuttum. Gönüllüler ve bağışçıların desteğiyle okulu üç ayda onardık ve eğitime başladık. Ardından bir TV kanalına çizgi film yapınca da kazandığımız parayla kendimize Kaş ilçesi ormanlık alanında bir

arazi satın aldık. İçerisine çizgi film mimarisinden oluşan kütüphane, çizgi film müzesi, yatakhane, oyuncak atölyesi ve çizgi film atölyesi kurduk. Şu an Kapadokyâda bir okulumuz daha kuruldu, Türkiye'nin ulaşım ve turizm anlamında merkezi bir bölgesi olduğu için ikinci yerleşim yerimiz için burayı seçtik. Maalesef şiddet içerikleri, çizgi filmlerde izlenmeyi arttırmak için yaygın kullanılan bir unsurdur. Bizler şiddetten uzak, evrensel, bilimsel ve vicdani değerler taşıyan çizgi filmler üretebilmek için yaygınlaşmaya çalışıyoruz. Ayrıca ülkemizin çizgi film sanatında tanınan bir ülke olmasını çok istiyoruz. Bunun için Tayvan'da da bir okul kurmayı planlıyoruz.

Yurt dışında da çalıştığınızı biliyoruz. Oralarda yaşadığınız ilginç anılarınız var mı? Bizimle paylaşır mısınız?

Japonya, Güney Kore, Kırgızistan, Kazakistan, Rusya, Belarus, Tayvan, İspanya gibi ülkelerde köy okullarını ziyaret edip çocuklarla duvar resimleri ve çizgi film yaptık. Örneğin Kırgızistan yaylalarındaki bir çadırda çocuklarla eğitim yapmak oldukça etkileyiciydi. Ayrıca Tayvan'da, bir ay boyunca bir Aborjinler köyünde çocuklarla ünlü bir Aborjin masalını çizgi filme dönüştürmek de ufuk açıyordu. Dünyanın farklı bölgelerinde çocuklarla birlikte çalışmak her zaman heyecan verici olmuştur.

Sevinç Yağan

Şiir

ÖĞRENMECE

Annem dedi ki
“Dikkat et miniciğim”
Bilmiyor ki ben bir devim
Şıştt!
Bunu sadece size söyledim

Papatya ile konuşurken
Arı uçtu tepemden
Parmağımın ucu kadar
İkimiz yan yanayken

Gördüm bir uğur böceği
Simsiyah benekleri
Kardeşlerine anlatacak
Papatya toplayan dev

Karıncalar dizi dizi
Taşıyorlar koca cevizi
Tamam şimdi anladım
Güçlü olmak ekip işi

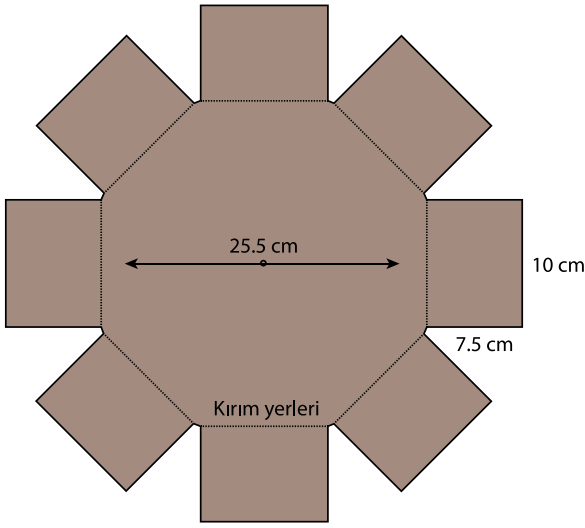
Keşelim - Biçelim

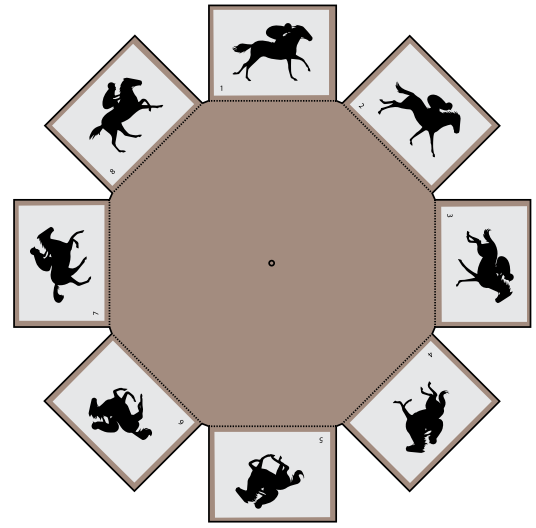
Hasan Karaca

Fatih abimizin çizgi film okuluyla ilgili söyleşisini okudunuz sanırım. Resimlerin hareket etmesini sağlayan ilk icatlardan biri olan ZOETROPE yapmaya ne dersiniz?

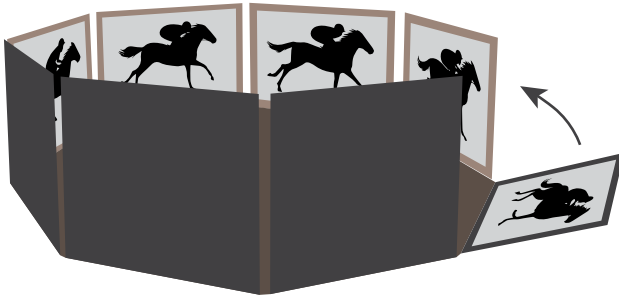
Haydi koşan atı görebilmek için başlayalım...

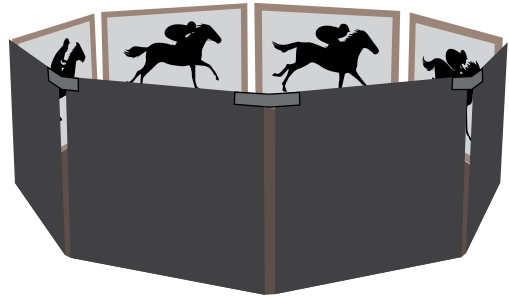
1 Mukavva veya atık bir karton kutunun düz bir yüzeyinden yukarıdaki şekli verilen ölçülere göre kesin.

2 Yan sayfadan yaptığımız baskıdaki at resimlerini kesim yerlerinden kesip, numara sırasına göre kulaklara yapıştırın.

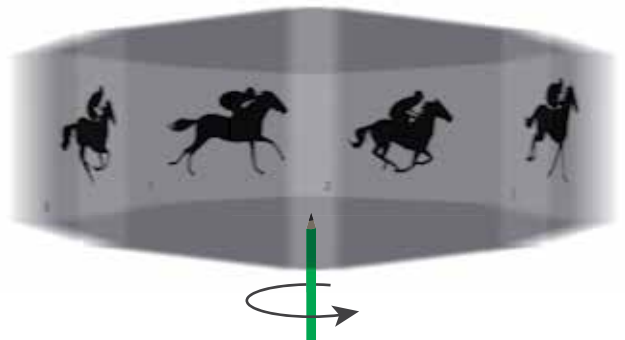

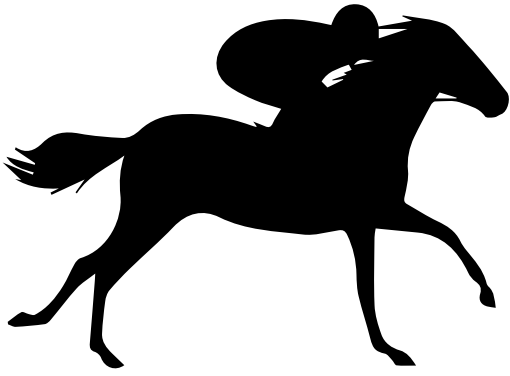
3 Arka yüzünü mutlaka siyaha boyayın. Daha sonra kulakları içe doğru katlayın. Kulakların arasında bir santimle yarım santim arasında boşluk kalmasına dikkat edin.

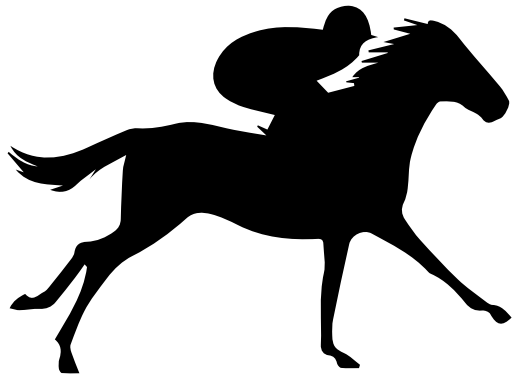
4 Kulakları, aralıkları koruyacak şekilde küçük karton parçaları yapıştırarak sabitleyin.

5 Tam ortasına bir kalem batırın. Diğer elinizle hızla çevirip tam yan tarafından baktığınızda atların koştuğunu göreceksiniz.

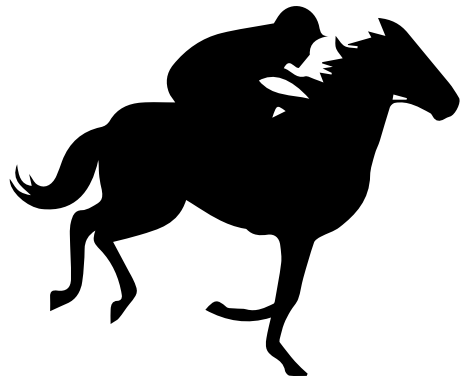
1

2

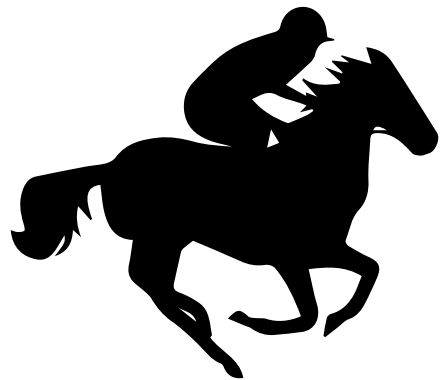
3

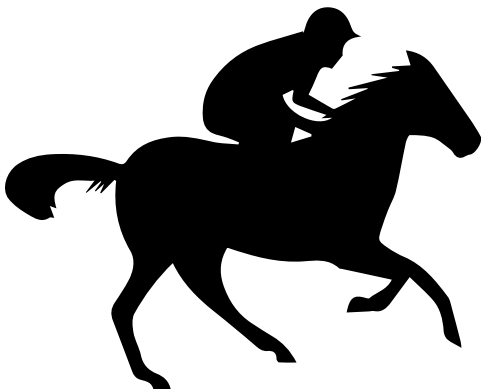
4

5

6

7

8

Sen bir ağaç olsan

Dilek Yılmaz

DUT AĞACI DEYİP GEÇME, BAK NELER ANLATACAĞIM...

Çocukluğumda, Fatih'te oturduğumuz evin bahçesinde, kocaman bir Akdut ağacı vardı. Yapraklanması baharın müjdecisi, meyve vermesi yazın habercisi olurdu. Ağaca tırmanmayı onda öğrendim. O zamanlar evlerdeki televizyonlar siyah beyazdı. Öyle her saatte izleyemezsiniz çünkü tek kanal, belirli saatlerde yayın yapardı. Ama çok güzel sinema filmleri gösterilirdi. En sevdiğim içinde, ormanda hayvanlar tarafından büyütülen Tarzan vardı. Tıpkı onun gibi daldan dala atlama hayalleri kurardım.

Dut ağacına tırmanmak kadar dut toplamak da çok keyifliydi. Evden birkaç kişi sırf bu iş için ayrılmış çarşafı gerip altında dururdu. Birkaçımız da dallarına tırmanır, zıplayarak meyvelerini silkelerdik. Bahçemizdeki beyaz dut ağacının meyveleri baldan tatlıydı. Tadına doyamazdım. Ama çok kaçırınca da cır cır olmaktan kurtulamazdım. Ben ağaçları hep çok sevdim. Kendi kendime şu soruyu sorduğum çok olmuştur: BEN BİR AĞAÇ OLSAM NE OLURDUM?

İlk aklıma gelen elbette dut ağacıydı. O zamanlar sadece oyun aracı olan dut ağacını büyüdükçe daha çok merak etmeye başladım. İstanbullu olduğumu düşündüğüm dut ağacı aslında Çin'den taaa Bizans Dönemi'nde gelmiş. Tabii onu araştırırken İpekyolu'nu da öğrendim. O yıllarda bu yolla birçok şey doğudan batıya taşınmış.

Bulduğum bir başka ilginç bilgiyse ipek böcekleriyle ilgili olandı. Çinliler dut ağacını kendileri için değil bu böcekler için besliyorlarmış. İpek böceklerinin tek besin kaynağı dut ağacı yaprağıymış. Zaten meşhur İpekyolu da adını bu sevimli böceklerin ürettiği ipektan almış. Günümüzde de ipekböceği yetiştiricileri hâlâ dut ağacı yaprağı kullanmaya devam ediyorlar.

Sonra büyüyüp ülkemizi gezmeye başladıkça her yerde farklı farklı dut ağaçları gördüm. Çok dayanıklı bir ağaç dut... Farklı iklimlerde rahatlıkla yaşamını sürdürebiliyor. Bizim topraklarımızı da çok seviyor. Ülkemizde yüzyıllarca yaşayabiliyor. Hatta geçenlerde bunu kanıtlayan ilginç bir haber okudum. Nevşehir'de tam bin yaşında olan bir Karadut ağacı varmış ve hâlâ meyve veriyormuş. O bölgenin halkı da bu ağaca gözü gibi bakıyormuş.

Ak, kara ve kırmızı... Bunlar ne diyeceksiniz? Ülkemizde yetişen dut çeşitleri... Ben en çok karadutu severim. Yedikten sonra ellerimin, ağzımın içinin hatta dudaklarımın kırmızıyla mor arası bir renk almasına da pek aldırman. Ninem; "Yaraları iyileştirir, ilaçtır ilaç!" derdi. Zaten dutlar sadece bir ay meyve verirler. Mayıs başında yapraklanmaya başlar, mayıs sonu haziran başında meyvelerini dökerler. Sonrasında bütün yaz boyunca yemyeşil

yapraklarıyla harika bir gölgelik olurlar. Ah o çocukluk günlerimde altına örtü serip ne romanlar okumuş, ne hayaller kurmuştum.

Anadolu'daki inanışa göre dut; bahçesinde bulunduğu eve mutluluk, devamlılık ve bereket getirmiş. Dut, atasözleri ve deyimlere de yerleşmiştir. Örneğin şöyle bir atasözü vardır: "Dut yaprağı açtı, soyun; döktü, giyin". Bu söz; dut ağacı yeşillenip yaprakları oluşmaya başlayınca soğukların bittiğini, yapraklarını döktüğünde ise soğukların başlayacağını anlatır. Belki de daha önce duyduğunuz şöyle bir deyim vardır: "Dut yemiş bülbüle dönmek" Bir kişinin neşesini, konuşkanlığını yitirmesi, suspus olması anlamında kullanılır.

Dut, çok tatlı bir meyve olduğu için dalından koparıldığı anda şerbetini bırakır ve kararır.

Bunun için uzun süre saklanamaz, kolaylıkla bir yerden bir yere gönderilemez. En iyisi dut ağacı görünce hemen dalmak. Anadolu'da bazı kentlerde güneşte kurutularak atıştırılabilir olarak da kullanılır. Hele yanında bir de ceviz varsa tadına doyum olmaz. Bu arada duttan; pekmez, pestil, köme (cevizli sucuk) gibi doğal lezzetler üretildiğini hatırlatmak isterim sizlere.

İşte böyle... Dut ağacı olma fikrim, tabii ki ikinci en sevdiğim ağaçla ilgili araştırma yapıncaya kadar sürdü. O hangisi mi? Sonraki yazımda anlatacağım. Ama önce bir sorum var: SEN BİR AĞAÇ OLSAN HANGİSİ OLURDUN?

Filiz Gündoğan

KARİKATÜR KİTABI 2

YAZAN: BEHİÇ AK

RESİMLEYEN: BEHİÇ AK

Tür: RESİMLİ HİKÂYE

GÜNEŞİĞİ KİTAPLIĞI, 2021

165 Sayfa

Merhaba Arkadaşlar,

Tanımanızı istediğim kitaplardan ilki; birbirinden güzel öyküleriyle sevdiğimiz Behiç Ak'ın "Yaşasın Çocuklar" adlı karikatür albümünün ikinci kitabı.

Karikatür dendiğinde aklımıza ilk olarak; komik, gülünç ve tuhaf olayların resmedilmesi gelir. Böylece bizler çevremizdeki nesnelere ve olayları farklı bakış açılarından görüp yeniden düşünebiliriz.

"KARİKATÜRLER BİZE OLAYLAR ÜZERİNDE TARTIŞMA OLANAĞI YARATIR."

Karikatüristlerin en büyük özelliklerinden birinin güncel olayları sıkı sıkıya takip edebilmesi olduğunu biliyor muydunuz?

Sevgili Behiç Ak bu kitabında; uzaktan eğitim, küresel ısınma, sosyal medya, savaş, hayvan sevgisi gibi pek çok konuda bizleri güldüren, güldürürken düşündüren, sorgulatan karikatürler çizmiş.

Haydi, durmayın alın elinize kitabı...

Eğlenerek, gülerken düşünün; keşfedin, sorgulayın, tartışın.

"KARİKATÜRLER BULMACA GİBİDİR. RESİMLERİN İÇİNE GİZLENMİŞ ESPRİYİ BULMAYA ÇALIŞIRKEN MERAK DUYGUMUZ ARTAR."

ESKİ TANRILAR ŞEHİRİ

YAZAN: ESİN ULUTAŞ

RESİMLEYEN: MURTEZA ALBAYRAK

TÜR: ÖYKÜ

YAKIN KİTABEVİ YAYINLARI, 2018, 78 SAYFA

MİTOLOJİK HİKÂYELER SEVEN ÇOCUKLAR İÇİN
KIPIR KIPIR BİR ÖYKÜ...

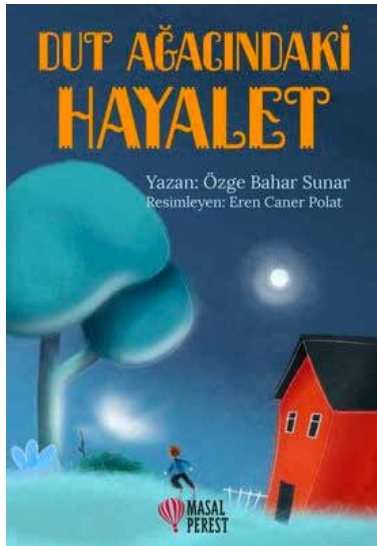
Orkun'a babaannesi, eski kalıntıların olduğu şehir hakkında hikâyeler anlatırdı. Bu şehir, içinde tanrıların ve tanrıçaların yaşadığı antik bir kentti. Tanrıların yaşamları ve maceraları Orkun'un öyle ilgisini çekti ki bir gece kendini Tanrılar Şehri'nde buldu. Klymene ile beraber ormandaki şölene katıldı. Bu şölende babaannesinin anlattığı tanrıları bir bir karşısında görmeye başladı. Ve burada her zaman özgürlük ve eşitlikten yana olan Prometheus ile tanıştı.

Prometheus, doğanın insanlara küstüğünü, insanların birbirleriyle savaştığını anlattı ona. Bunu önlemenin yolu Olympus Dağı'ndaki bilgi ateşini alıp insanlara vermektir.

Phaethon ile Orkun, Güneş Arabası'na binip yola çıkacaklardı. Atlar yolu biliyor muydu? Yol ayrımında nereye varılacağını, gelinen yerin neresi olduğunu gösteren levhalar var mıydı acaba? Üstelik atların dizginlerinin sıkı tutulamaması tüm yaşamı yok edebilir miydi?

Bakalım göklerin, şimşeklerin, fırtınaların, babası olan Zeus'tan bilgi ateşini almak kolay olacak mı? Sevgili arkadaşlar, mitoloji ile tanışmak istiyorsanız ve bu kitapla ilgili merak ettiğiniz sorular aklınıza takıldıysa Esin Ulutaş maillerinizi bekliyor.

esinulutas35@gmail.com

DUT AĞACINDAKİ HAYALET

YAZAN: ÖZGE BAHAR SUNAR

RESİMLEYEN: EREN CANER POLAT

TÜR: ÖYKÜ

MASALPEREST YAYINLARI, 2020, 39 SAYFA

MESELE HİÇBİR ŞEYDEN KORKMAMAK MI?

Merhaba Arkadaşlar,

Benim adım Derya!

“Dut Ağacındaki Hayalet” öyküsündeki Ali'nin ablasıyım. Biz kardeşimle her yaz babaannemle dedemin yanına gideriz. Köyde günlerimiz kertenkele bulma yarışmasından tutun da, eşeğimiz Sürmeli ile oynadığımız türlü türlü oyunlara kadar macera dolu geçer. Bir keresinde kardeşim Ali, Sürmeli'nin kuyruğunu çekiştirirken az kalsın çiftesini yiyordu suratına. Neyse ki dedem tam zamanında

kolundan tutup çekebilmişti kardeşimi.

Çifte yemek ne demek biliyor musunuz? Umarım sadece anlamını biliyorsunuzdur.

Size biraz da Çakıldan bahsetmek isterim. Bizim akıllı ve sadık köpeğimizdi. Çok yaşlandığı için aramızdan ayrıldı. İşte ne olduysa bundan sonra oldu. Beni hem korkutan hem de heyecanlandıran o gecenin devamını merak ediyorsanız “Dut Ağacındaki Hayalet” kitabını okuyabilirsiniz.

Bu arada sizin de paylaşmak istediğiniz bir cesaret öykünüz varsa Özge Bahar Sunar maillerinizi bekliyor. Benden söylemesi.

ozgebahar@gmail.com

BİR KONUŞABİLSE

YAZAN: JENNİFER MOOK-SANG

TÜR: ROMAN

UYURGEZER YAYINCILIK, 2020, 150 SAYFA

KENDİMİZİ İFADE EDEBİLMENİN TEK YOLU
KONUŞMAK MI?

Kablosuz klavyesi, çizim kalemi, hatta oyun konsolu bile olan bir tableti ödül olarak kazanmak ister miydiniz?

Jelly böyle bir tableti olmasını çok istiyor. Bu ödül için okulundaki geleneksel konuşma yarışmasında birinci olması gerek. Ve anlatmak için seçtiği konu da çok önemli. Gelgelelim Jelly toplum karşısında konuşma konusunda pek rahat değil. Kendine güvenmiyor ve korkuyor. Üstelik en güçlü rakibiyle aynı sınıfta.

Acaba Jelly ödülü almak için nasıl bir mücadele verecek? Terslikler,

yanlış anlaşılmalara onu yıldırarak mı? Siz bu kitabı okurken Jelly'nin yerinde olsaydınız nasıl bir yöntem uygulardınız? Paylaşmak isterseniz bize yazabilirsiniz sevgili arkadaşlar.

kipirticocuk@gmail.com

BEN BİR HAYALETİM

YAZAN: GÜZİN ÖZTÜRK

RESİMLEYEN: GİZEM MALKOÇ

TÜR: ROMAN

TUDEM YAYINLARI, 2017, 112 SAYFA

HEPİMİZİN DUVARLARI AYRI MI?

Ben Mila. "Ben Bir Hayaletim" kitabının ana karakteriyim. Otizmlili bir çocuğum. Etrafında otizmlili bireyler olanların benim gibi çocuklar hakkında fikirleri vardır. Olmayanlar için kendimden kısaca bahsetmek isterim.

Diğer çocuklardan farklı özelliklerim var. Bunlar; boy, kilo, saç şekli gibi fiziksel özellikler olmadığı için hemen fark edilmem.

Duyusal algılarım beynimle değişik bir şekilde bağlantı kurduğu

için alışılmadık davranışlarım oluyor. Sizin duymadığınız sesler, bana gürültü gibi geliyor ve korkuyorum. Dönen cisimleri dakikalarca izleyebiliyorum. İnsanlarla konuşurken gözlerine bakamam. Arkadaş edinmek benim için çok zor. Ancak Otizm'in ne olduğunu bilenler bana destek olduğunda yavaş yavaş arkadaşlık kurabiliyorum.

Yeni taşındığımız apartmandaki çocuklarla tanışmam için annem beni bir gün bahçeye indirdi. İyi ki indirmiş. İlk tanışmamız biraz olaylı olsa da sonrasında çok şey paylaştığım arkadaşlarım oldu. Serüven dolu günlerim ve sitemizde yaşayan cadının sırlarını öğrenmek için kitabı okumaya ne dersiniz?

Farklı olmanın gökkuşağı kadar güzel ve kutup yıldızı kadar özel olduğunu hissettirdiği için bu kitabın yazarına teşekkür ediyorum.

Sizin de Güzin Öztürk'e anlatacak hikâyeleriniz varsa hepimizi seve seve dinler, emin olun.

guzinozturk@hotmail.com

Ebru Köfter

Şiir

KI
PIR
TI

KELEBEK

Sen ne kadar küçüksün
İncecik
Rengârenk
Aynı elbiseme benzer
Beneklerin

Kanatlarından bende de var
Sırtıma takınca
Senin gibi uçabileceğim
Sen her yerde gez
Ben bahçemde gezerim

Duvarımda resmin
Çerçeveden çıkıp uçacak
Saçlarıma yakışacak
Elbisemde bir desen
Terliğimde süs
Kolyemdesin
Aradığımda gözlerim
Sen her yerdesin

Uzaklara gitme

Özler, ararım çiçeklerde
Sen her yere sığsan da
Bu bahar da ben bahçemde
Seni bekleyeceğim

Esen Soydan Can

IŞIĞA DOĞRU

Yüzümdeki ıslaklığı duyumsayınca gözlerimi araladım. Yanağıma dokundum, yapışkan bir sıvı parmaklarımın ucundaydı. Ne olduğunu anlamaya çalışırken Kiraz'ın havlamasıyla ayıldım. Ahhh benim sevecen köpeğim... Günaydın öpücüğüydü demek bu. Sabahın erken saatlerinde bu sevgi gösterisi de nereden çıktı? Heyecanla kuyruğunu sallıyor, odada bir o yana bir bu yana koşuyordu. Babamın gelip, "Hadi Ece, hâlâ hazırlanmamışsın. Acele et tatlım, eşyaları arabaya yüklememiz gerek." demesiyle anladım Kiraz'ın sabırsızlığını. Nasıl oldu da uyuyakalmışım? Akşam erkenden yatmıştım ama heyecandan gözümeye uyku girmemişti. Uzun zamandır bugünü bekliyorduk ailece, daha doğrusu annem hariç ben, babam ve Kiraz.

Yorucu bir yıl geçirmiştim. Okula git, saatlerce sırada oturup ders dinle! Eve gel, sayfalarca ödev yap, test çöz, kitap oku! Erken yat, gün doğmadan kalk! Hak etmiştim yaz tatilini.

Babam daha odadan çıkmadan yatağımdan fırladım. Hızlıca hazırlandım ve çok önceden hazırlayıp kapının arkasına koyduğum bavulu kaptığım gibi dışarıdaydım. Açık olan bagaj kapısının önünde, elindeki eşyalarla babamı bekleyen annem, oldukça mutsuz görünüyordu. Bu tatil fikri, pek hoşuna gitmemişti, "Ayyy! Böcekler, yılanlar girer çadıra. Çok korkarım, istemem. Hem orda balık tutacağız diye yemekleri

de bana yaptırırsınız siz. Böyle tatil mi olur?" deyip bulduğu beş yıldızlı otellerin broşürlerini göstererek, babamı ikna etmeye çalışmıştı haftalarca. Babam, inanılmaz bir tatil yaşayacaklarını söyleyip yemekleri kendisinin yapacağına söz vermişti.

Çadırı, oltaları, piknik tüpünü, sandalyeleri, masayı ve bavulları arabaya sığdırmak zor oldu. Yola çıkmaya hazırдық artık. Kiraz, benden önce atlamıştı arka koltuğa. Yüzmeyi, güneşlenmeyi, kumdan kale yapmayı, balık tutmayı o da hayal ediyordu galiba.

Babam keşfedilmemiş ve gizemli bir koy bildiğini söyledi. Öğrenciyken arkadaşlarıyla gitmiş oraya. Köpeğimiz olduğu için çadırı insanlardan uzak bir yerde kurmamız gerekiyormuş, korkabilirlermiş. Evet, biraz iriydi ama kim Kiraz'dan korkardı ki? Anlamadım ama gideceğimiz yerin keşfedilmemiş olduğunu duyunca sevinmiştim. Gizemli bir sahildi belki de.

Virajlı yollardan geçe geçe varmıştık koya. Yorucu bir yolculuktu. İki saat süren seyahatimiz otellerin önünde sona ermişti. Annemin gözleri birden ışıldadı. Babamın ona beş yıldızlı bir sürpriz yaptığını düşünmüştü.

"Koy biraz aşağıda. Arabayı burada bırakıp eşyaları kumsala taşıyacağız" dedi babam. Annemin ışığı söndü aniden. Sahile inince etraftaki çöplerden ve denizdeki

poşetlerden, buranın başkaları tarafından da keşfedildiğini anlamıştık. Kimse yoktu ama orada daha önce kamp yapmış olanların arkalarında bıraktığı çöpler bizi şaşırtmıştı. İlk iş olarak sahili temizledik. Kiraz da denize girip dişlerinin arasına sıkıştırdığı poşetleri kıyıya çıkardı. Keşke böyle yerleri herkes keşfetmese ve gizemini korusa...

Otomatik çadırı kurduk. Köpeğimle içine girdik, yüzüstü uzanarak denizi seyrettik birlikte. Küçük dalgalar vuruyordu kıyıya. Güneş, altından bir top gibiydi. Sıcaklığı iliklerimize kadar hissederek sessizliği dinledik.

“Yemeği hazırladım, haydi Ece. Çıkın çadırdan!” Babam, bu sessizliği bölmüştü. Yemeğimizi yedikten sonra Kiraz’la yüzdük. Neredeyse benim kadar iyi bir yüzücü, yalnız

stillerimiz farklı. Ben kulaçla yüzüyorum o ‘köpekleme’. Annem de az sonra yanımıza geldi. O da Kiraz gibi yüzüyor. Ben pek beceremiyorum bunu.

Kürek ve kovalarımı alıp kıyıya oturdum. Yanıma gelen babamı kuma gömmeyi teklif ettim. “Hımm. Kum kurdu olmak... Neden olmasın,” dedi. Kiraz, eşeleyerek bir çukur açtı. Hep birlikte, kuyuyu derinleştirdik. İçine giren babamın sadece başı dışarıdaydı. Kum banyosu yapan bir kurt kafası gülümsüyordu bize.

Yüzerek, balık tutmaya çalışarak geçirmiştik günümüzü. Bir tane bile tutamamıştık balık ama bunun için çok mutluydum. Onları özgür bırakmak en güzeliydi.

“Çabuk gelinennn! Bunu kaçırmamalısınız!”

diye bağıran babamın yanına gittik annemle. Denizin kıyısında idi. Yanına oturduk. Ufku işaret etti. Mavi gökyüzü, kızılımsı bir renge bürünmüştü. Güneşin kırmızı ışınları, denizin üzerinde dans ediyordu âdeta. Daha önce hiç gün batımı izlememiştim. Güneş ufuk çizgisiyle birleşti ve ona el salladım. “Güle güle kırmızı top.” Ardından dolunay belirdi gökyüzünde. Ne kadar da şanslıydım! Ağzındaki çalı çırpıyı yanımıza bıraktı Kiraz. “Haklısın oğlum. Kamp ateşi zamanı.” dedi annem. Yaktığımız ışık, etrafı aydınlatmış ve ısıtmıştı.

Pişireceğimiz marşmelovları almak için kalktığımda Kiraz’ın havlamasını duydum. Koşarak sese doğru gittim. Kumun üzerinde bir şeyi kokluyordu. Eğilip elime aldım yuvarlak nesneyi, pinpon topuna benziyordu. Bizden önce buraya gelen kampçılar tenis oynamış olmalıydı. Etrafıma bakındım ve raket aradım. Başka bir şey yoktu. Birden elimdeki top kımıldadı ya da bana öyle geldi. Daha yakından bakayım diye kaldırdığımda çıtırtılar duydum. Topu yere fırlattıktan sonra babama seslendim. Yanımıza gelen babamın üzeri kumlarla kaplıydı hâlâ. Şimdi de bir kum aslanına benziyordu. Yere eğilip incelerken top, tam orta yerinden çatladı. Ardından kum, bir tepe oluşturdu ve içinden onlarca pinpon topu çıktı. Hepsinden çıtırtılı sesler geliyordu ve hareket ediyorlardı.

Babam biraz uzaklaşmamızı söyledi. Bunlar Caretta Caretta yumurtasıymış. Tavuk, hindi, devekuşu, bildircin yumurtası duymuştum ama... Caretta Caretta yumurtası da neydi? Büyük bir deniz kaplumbağasının, yumurtalarını, açtığı çukura gömdüğünü söyledi babam.

“Hayatla tanışma vakti gelmiş demek ki minik Caretta’ların” dedi.

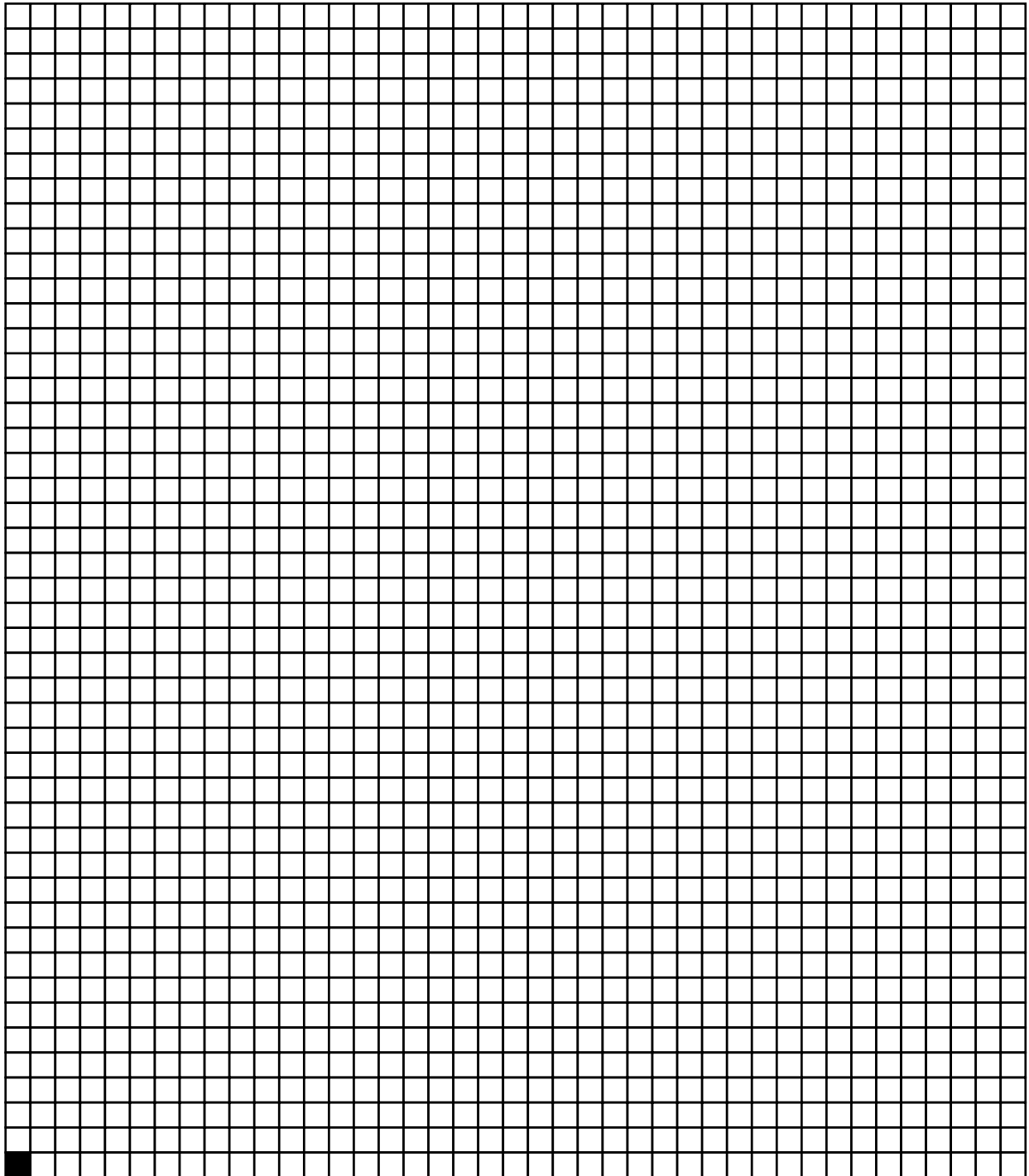
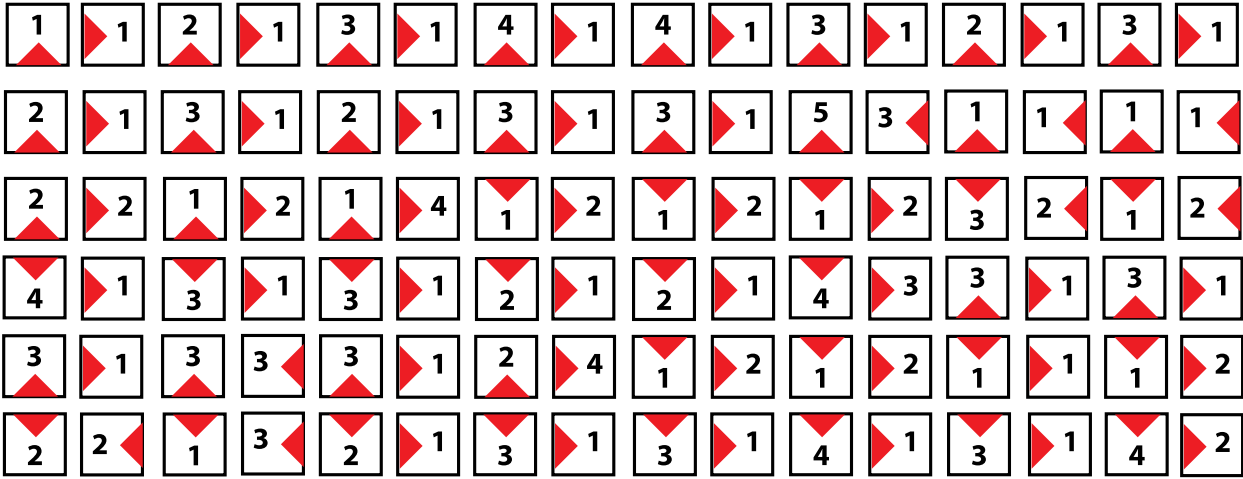
Yaşamaları için denize ulaşmaları gerekiyormuş ama onlar için uzun ve zor bir yolculukmuş bu. Kabuklarını kırıp dışarı çıkan Caretta Caretta’ların, bir kısmı denize doğru yol alırken bazıları yolunu şaşırılmıştı. Babam kamp ateşinin üzerine kum atıp söndürmemi istedi. Çıkan ışığın onların yolunu şaşırtabileceğini söyledi. Söndürdükten sonra koşarak geri geldim ama hâlâ bazı kaplumbağalar asfalt yola doğru gidiyordu. Babam etrafına bakındıktan sonra, “Oteller olmalı! Işıkları onları yanıltıyor. Beni burada bekleyin, gidip görevlilerle konuşayım. Gereksiz olan lambaları kapatsınlar.” dedi.

Az sonra ışıkların gücü azalmıştı. Ufuk aydınlığını takip eden tüm Caretta Caretta’lar denize doğru yöneldi. Yolunu şaşırana olursa rehberlik etmek için sabaha kadar nöbetleşe başlarında bekledik. Sabah gün doğarken hepsi, olmaları gereken yerdeydi. Ufka doğru yüzüyorlardı.

Bir haftanın nasıl geçtiğini anlamamıştık. Çok güzel bir yaz tatili geçirmiştik. Annemin yüzünün gülmesi, Caretta Caretta’lardan mı, babam yemekleri yaptığı için mi yoksa gün batımından mı bilinmez ama... Hepimiz çok mutlu ayrılıyorduk oradan. Kamp alanını keşfedilmemiş bir şekilde tertemiz bıraktık. Umarım bu kumsal, sadece minik kaplumbağalara ışık olur...

Kodlama

Kareleri ok yönünde ve belirtilen sayıda karaladığında büyüğü bir yerin resmiyle karşılaşacaksın. En alttaki siyah kare başlangıç noktası, hadi karalamaya başlayalım...

Yayla Boztaş

KARAYUMAK

Ayşe, okuldan dönerken yol kenarındaki çimlerin arasında bir kıpırtı hissetti. Eğilip baktı; siyah tüylü, sarı gagalı küçücük bir kuş zorlukla ayaklarının üzerinde durmaya çalışıyordu. Onu avucunun içine alarak eve koştı.

Küçük yavruyu, pencereden uçup bir daha dönmeyen Muhabbet Kuşu'nun kafesine koyarak sobanın yanına yerleştirdiler. Annesi pişirdiği yumurtanın sarısından kürdana bulaştırıp siyah tüy yumağının gagasına uzattı. Kuş, gagasına değdirilen yumurtalı kürdandan başını birkaç kez sağa sola kaçırdı. Dördüncü denemede minik gaga azıcık aralandı, ufacık bir parçayı kaptı, bir daha, bir daha... Ayşe, her lokmadan sonra gagasını birbirine çarpıp yutkunan kuşu görünce seviniyordu. Üstelik yutarken gözlerini yumması da çok komikti. Onu ürkütmemek için çığlıklarını zor tutuyor, kanat çırpın bir kuş gibi ellerini neşeyle sallayıp duruyordu.

Artık dersleri bitsin, bir an önce okuldan eve dönsün istiyordu. Gelir gelmez doğruca kuşun yanına koşup başını okşuyor, avucuna alarak küçücük gözlerine uzun uzun bakıyordu. Minik yavru çok iştahlıydı, kendisine uzatılan yiyecekleri anında yutuyor, gagasını açıp yenisini istiyordu. Kara tüyleri parlamış, gözleri ışıktanmış, gövdesi buldukları zamankine göre büyümüştü.

Yemek zamanları kafesi masadaki boş bir sandalyenin üzerine koyuyor, kendi yiyeceklerinden kopardıkları küçük parçaları ona uzatıyorlardı. Küçük kuş da hiç nazlanmadan sarı gagasını açıp uzatılanları yutuyordu. Birazcık peynir, çekirdeği çıkartılmış zeytin parçaları, yağlı ekmek lokmacıkları... Yiyeceği bitince yeniden ağzını açması masadakileri şaşırtıyor, başını sallayarak verilenleri yutmasıysa herkesi güldürüyordu.

Adını "Karayumak" koydular. Küçük kara bir yumağa iki çalı bacak, minicik bir gaga takılmış gibiydi. Karnı doyup kafesi sıcak sobanın yanına konduğunda, tüylerinin içine gömdüğü başı, görünmeyen gagasıyla gerçekten de kara bir yumaktı.

Ayşe'nin annesi bir gün kuru fasulye pişirecekti. İslatmak için çanağa döktüğünde, geçen yıldan kalan fasulyenin kurtlandığını gördü. Hemen kızını çağırdı, kurtları kürdanla tutup Karayumak'ın gagasına uzattılar. Küçük kuş diğer yemeklerden daha büyük bir iştahla kurtları anında yutuyor, yenisini almak için ellerine atılıyordu.

Ayşe, okul dönüşü bir kavanoza topladığı solucanları getirmeye, kuşu onlarla beslemeye başlamıştı. Obur kuş uzatılan lokmaları soluksuz yutuyor, sonra yine başını tüyelerine gömüp uyuyordu. Tüyleri, küçücük gözleri,

pırıl pırıl parlıyordu. Artık bir elma kadar büyüyen gövdesinin ucundaki uzun çatal kuyruk, kısacık bacaklarıyla attığı her adımda yere değiyordu.

Her geldiğinde “Nerde benim Karayumak’ım!” diye bağırın sesini duyunca açık kafesinden çıkıp odanın içinde iki tarafa sallanarak yürüyüşü Ayşe’yi çok güldürüyordu. Hele odasına kadar gelip kucağına çıkışı, hırkasının ucuna tünemesi görülecek şeydi.

Sırtında lacivert, karnında beyaz, çenesinin altında pas rengi tüyleriyle çok güzel bir kuş olmuştu. Ayşe araştırıp cinsini buldu. O bir kırlangıçtı...

Ne yazık ki çok alıştığı sevgili kuşunun uçup gitmesinden korkuyordu. Annesi “Havalar soğuyunca kırlangıçlar sıcak ülkelere gitmelidir. Yoksa ölürlər,” diyerek kızını bu ayrılığa hazırlamak istiyordu. Ayşe, onun ölmesini asla istemezdi. Annesiz büyüyen bir kuşun uçmayı nasıl öğreneceğini, göç eden sürülere nasıl katılacağını düşünüyor, üzülüyordu.

Araştırmaya devam ederken kırlangıçların yerden havalanamayacağı, yüksek bir yerden uçmaya bırakılması gerektiği öğrendi.

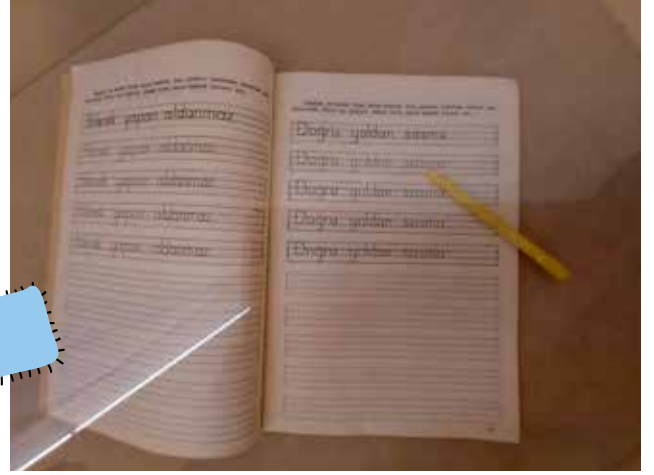
Bir gün kuşu avuçlarının arasına alarak bahçeye çıktı, ellerini havaya kaldırıp bekledi. Önce hareket etmeyen Karayumak kıpırdandı, kanatlarını hafifçe çırparak havalandı. Ayşe, sevinç ve üzüntüyü aynı anda yaşıyordu. Kuş biraz sonra uçarak tekrar omzuna kondu. Bu denemeyi sonraki günlerde birkaç kez denediler. Hep aynı şey oldu. Karayumak uçmayı öğrenmişti.

Bir sabah Karayumak omzundayken balkona çıktı. Birden siyah bir bulut gibi uçan kuşları gördü. Uzun çatal kuyruklu, kanatlarının altı, karınları beyaz kuşlar... Karayumak birden başını göğe çevirip baktı. Ayşe omzunda önce bir hafiflik hissetti sonra çırpılan bir kanadın serinliğini. Karayumak kuş sürüsüne doğru atıldı, rüzgârda uçuşan bir ipek kumaş gibi süzüldü, onların arasına girerek kayboldu.

Bir süre hepsi birlikte yükselip alçalarak uçtular. Sonra aralarından bir kuş ayrıldı, Ayşe’nin hâlâ yukarılara çevrili başına doğru süzülerek iyice alçaldı. Karayumak’tı bu! Başının üzerinde daireler çizerek birkaç kez uçtu. Teşekkür eder gibiydi. Aynı ipek kanatlarla süzülüp sürüye karıştı.

R. Başak
Fındıkçioğlu

CİN ALİ MÜZESİ

Bir hikâye kahramanının... Bir kitap serisinin müzesi olur mu?

Sizleri, gezerken oyun oynayabileceğiniz bir müzeyle tanıştırmak için yollara düştük. Ankara'dayız. Cin Ali Müzesine giderken yanınıza mutlaka annenizi, babanızı, halanızı, dayınızı, teyzenizi, amcanızı da alın. Çünkü bu müzeyi gezerken tüm yetişkinlerin çocukluğuna döneceği kesin...

1968'den beri neredeyse okula başlayan her çocuğun okuduğu Cin Ali kitap serisinin müzesindeyiz. İlk olarak Cin Ali'nin babası, Rasim Kaygusuz'la tanışıyoruz. "Cin Ali gerçek mi?" sorusuyla başlayan müze yolculuğunda, Kaygusuz ailesinin Cin Ali için verdiği büyük emeği görüyoruz. Aynı zamanda Rasim öğretmenin buluğu olan okuma öğretimini eğlenceli ve kolay hale getiren oyunla okuma gereçlerinin her biriyle oynayabiliyoruz. Hatta müzenin ortasındaki salıncakta bile sallanabiliyoruz!

Yazmayan kalem olur mu?

İşte müzeden ilginç bir kalem... Sizce neden kullanılmış olabilir? Bu ilginç kalemle tanışmak bizim içimizi biraz burktu, acaba siz ne düşüneceksiniz? Tabii ki nedenini yazmayacağız, biraz araştırın bakalım!

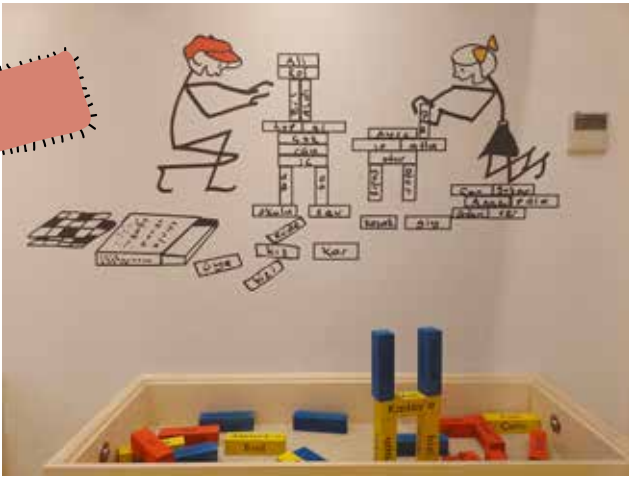
Babam önlük giydi, annem parmak kaldırdı!

Müzenin en eğlenceli yerindeyiz, yetişkinlerin çocukluklarına döndükleri noktada... Kara tahta ve siyah önlüklerin olduğu 1A

sınıfında... Önlükleri giyip eski tip sıralarda heyecanla fotoğraf çektiren kocaman çocukları tanıyabildiniz mi? Anne babanızı böyle görmek eminiz çok eğlenceli olacaktır. Okul anılarından kim bilir neler anlatacaklar.

hazırlanmış. Dokunmak serbestken bir de Braille Alfabeti'nin (Altı Nokta Körler Alfabeti) kullanılmasıyla, görme engelliler için de doyasıya gezilebilecek bir müze çıkmış ortaya.

Cin Ali'nin oyuncakları...

Cin Ali'nin hikâyelerini okuduysanız, havuz başında arkadaşıyla oynadığı oyuncakları da bilirsiniz. Hepsi müzede sizi bekliyor. Peki Berber Fil'i hatırladınız mı? Müzede onun hikâyesi de bir animasyonla anlatılmış.

Ne yani... Google yok mu?

Müzenin kütüphanesine de uğramayı unutmayın. Bilgi henüz internet aracılığıyla parmaklarımızın ucuna gelmeden önce, ansiklopedilerden nasıl araştırma yapıldığını denemeye ne dersiniz?

Ali bak bu fiş!

Bu bölümde aynı zamanda kelimelerin, cümlelerin yazılı olduğu kartlar göreceksiniz. Onlara "fiş" deniyor. Önceden okuma yazma öğretiminde kullanılan bu fişlerin büyük olanları duvara asılırken, küçükleri de "fiş defteri" denilen dosyalarda muhafaza edilirdi. Müzede bunları da görmemiz mümkün. Ama gitmeden önce sorun bakalım, babanız bir fiş cümlesi hatırlayacak mı?

Dokunmayan kalmasın...

Bu müzede "Dokunmayın!" sözünü duymak zor. Pek çok oyun, duvar panoları, banklar, salıncaklar, oyuncaklar dokunmanız için

Hadi mektup yazalım...

Cin Ali'ye söylemek istedikleriniz varsa ona mektup yazabilirsiniz. Size cevap vereceğinden eminiz! Hatta on birinci kitabı da siz yazarsanız Cin Ali ile paylaşmayı unutmayın.

“Cin Ali Çocuk Bahçesinde” kitabını hâlâ okumadıysanız, müzeden ayrılmadan Cin Ali'nin de oynadığı Bahçelievler'deki parkın adresini almayı unutmayın. Cin Ali'nin parkta neler yaptığını okurken onunla aynı yerde olmak size de çok keyif verecektir.

Ankarada değilseniz de hiç üzülmeyin. muze@cinali.com.tr mail adresinden ya da 03124268042 numaralı telefondan detayları öğrenerek online ziyaretler yapabilirsiniz.

Müzenin en eğlenceli kısmı hangisi?

Belki de en müthiş yanı her şeye dokunabiliyor olmak. Yoo hayır, en müthiş tarafı oyunlar! Ya daaaa; anne babamızın hatta dedemizin çocukken giydiği önlükleri giyip fotoğraf çektirmek. Yok yok durun; sanırım en müthiş yanı Cin Ali'ye mektup yazmak, üstelik cevap geleceği garanti! Ay durun; her detayıyla düşünülüp görme engellilerin gezmesi için tasarlanmış olması da şahane!

Tamam, biz karar veremiyoruz. Gidin, görün, isterseniz online gezin ve siz karar verin. Bu müzenin en şahane yanı ne?

Yanıtlarınızı
@kipirticocuk
ya da

@cinalibizim

hesaplarıyla sosyal medyada paylaşmayı veya
kipirticocuk@gmail.com
adresine mail atmayı unutmayın,
iyi eğlenceler!

Gülay Pamuk

Şiir

KEDİM BANA NEDEN KÜSTÜ?

Kedim bana küstü
Süt verdim içmedi
Mama verdim yemedi
Çağırdım gelmedi
Arkasını döndü ve gitti.

Bak kediciğim!
En sevdiğin oyuncaklar
Kırmızı, mor, sarı toplar
Ben yuvarlayayım
Sen yakala!

Kedim bana bakmadı
Patisini yaladı,
Tüylerini taradı
Beni duymamış gibi,
Minderine kıvrılıp yattı.

Anneme sordum,
“Kedim bana neden küstü?”
“Bilmem kızım, belki bir derdi vardır.”
Kedimin derdi mi olur?
Yediği önünde, yemediği arkasında!

Babama sordum;
“Kedimin ne derdi var?”
“Bilmem kızım, belki bir arkadaş istiyordur.”
Ama onun arkadaşısı benim!
“Miyav” der gelirim, “Mırnav” der giderim.

Kuşuma sordum;
“Kedim başka arkadaş mı istiyor?”
“Bilmem, beni istemediği kesin!
Bıraksan yutacak bir lokmada!
Kendisine git sor bence, başka haller var onda.”

Kedimin yanına gittim
Tüylerini okşayıp,
“Bitsin artık bu dargınlık!” dedim
Önce biraz nazlandı
Sonra açtı ağzını, yumdu gözünü.

Meğer kedim beni kıskanmış
Kuşumu ondan daha çok seviyormuşum
Ders çalışıp, onunla ilgilenmiyormuşum
Kapımı tırmaladığında
“İşim var” diyormuşum.

Ödevlerimi çabucak yaparım
Kuşumla sen uyuyunca oynarım
Arkadaş dediğin böyle olmalı
Küskünlüğü fazla uzatmamalı
Hadi artık barışalım!

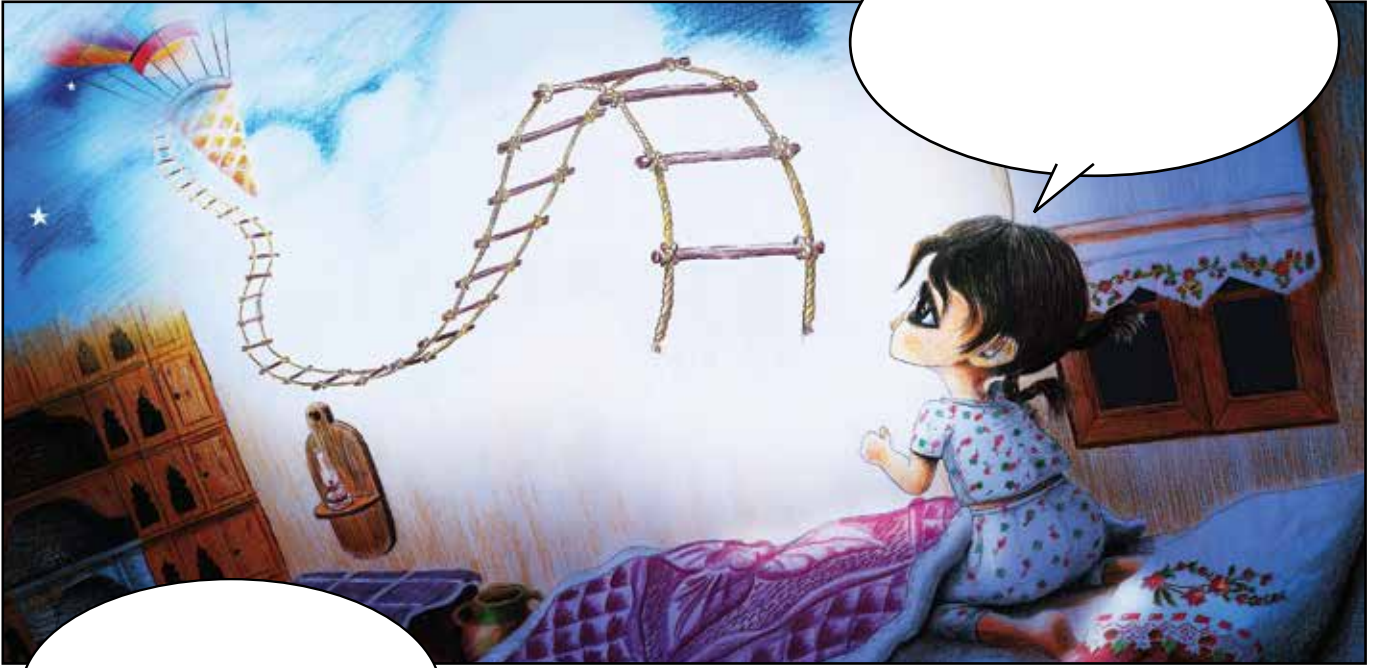
Kedim bacağıma dolanıp,
Ellerimi şap şap yaladı
Kucağıma atlayıp,
Mutlulukla gır gır gırladı
Kedim benimle barıştı!

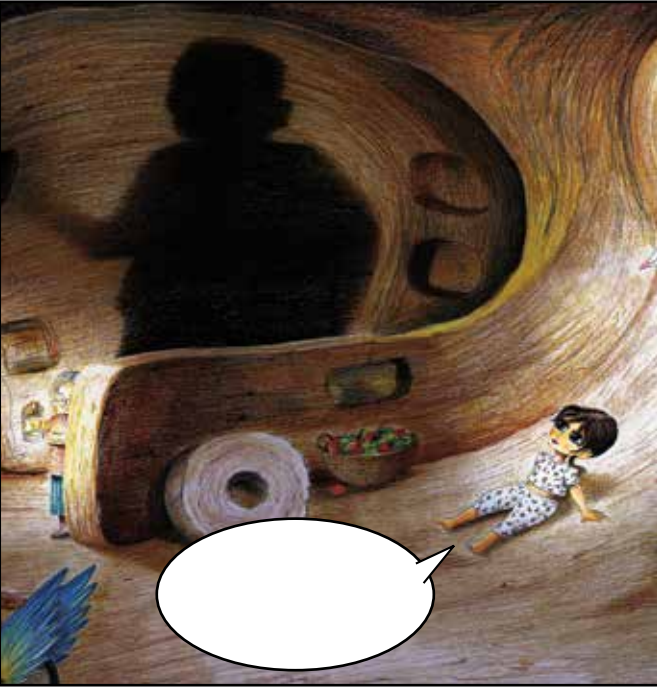
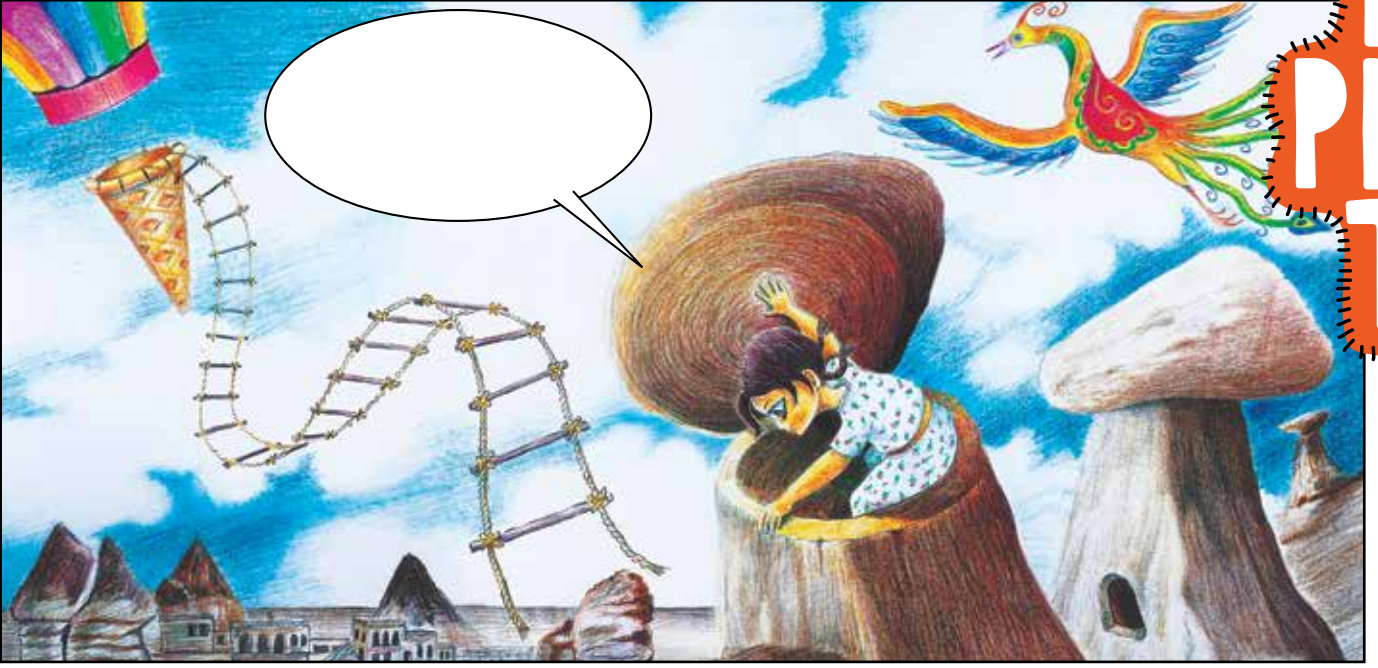
Balonları sen doldur!

Öykü: Dilge Güney
Resimleyen: Hasan Karaca

Peribacasının İçinde Ne Var?

"Peribacasının İçinde Ne Var?" kitabını çizgi romana dönüştürdük. Ama konuşma balonlarını doldurmayı size bıraktık. Sizce Peribacasının içinde ne var? Balonları doldurup bize gönderin.

Dilge Güney

Su Ayısı:

MİKROSKOBİK BOYUTTA BİR SÜPER KAHRAMAN

Günümüzde uzay araştırmalarının en önemli hedeflerinden biri Mars'ı insanlar için yaşanabilir kılmak. Bunun için dünya dışındaki zorlayıcı koşullara karşı türümüz daha dayanıklı olsa işimiz kolaylaşırđı. Bilim insanları bu konuda çalışmalar yürütürken, minik bir dostumuzun bu güce sahip olduğu keşfedildi.

Biri Küçültme Makinesi mi dedi?

Sizi bu pelerinsiz kahramanla tanışmanız için mikroskobik boyuta davet ediyoruz. Bunun için Profesör Wayne Szalinski'nin icat ettiği küçültme makinesinden faydalanabiliriz.

(Onu tanımayanlar için, eğer küçültme makinesini merak ederseniz Eyvah Çocuklar Küçüldü adlı filmi izleyebilirsiniz.)

Mikroskobik boyuttaki canlılar, normal koşullarda gözle görülemeyecek kadar küçükler. Biz de onlar kadar küçüldüğümüzde, anne-babalarımızın bizi bulabilmesi için özel bir mikroskoba sahip olması gerekir. Mikroskoplar, küçük canlıların daha büyük görünmesini sağlayan çok önemli araçlar. Bu sayede günümüzde mikroskobik canlıları inceleyebiliriz.

Sadece 1 mm boyunda mı?

Mikroskopik boyutta karşımıza pek çok farklı tür çıkabilir. Bizim dostumuzun boyu bir milimetre civarında, sekiz bacağı ve pençeleri var; biraz da Alice'in Harikalar Diyarı'nda karşılaştığı bilmiş tırtılı andırıyor.

Veee işte burada! Sizi Su Ayısıyla, ya da diğer adıyla Tardigrad ile tanıştırayım.

Böyle minik olduğuna bakmayın. Dünyadaki en dayanıklı türler arasında sayılıyorlar; çünkü zor koşullara dayanmalarını sağlayan bazı süper güçleri var.

Dayanıklılık diye buna derim!

Milyonlarca yıldan bu yana varlıklarını sürdürdükleri tahmin ediliyor. Çoğunlukla göl dibindeki tortularda, nemli yosun veya diğer ıslak ortamlarda bulunsalar da hemen hemen her yerde yaşayabiliyorlar. Sıcak su kaynaklarında, Himalaya dağlarının tepe noktalarında, katı buz katmanlarının altında ve okyanus çökeltlerinde gözlemlenmişler. En önemlisi de uzay boşluğunda bile hayatta kalabilmeleri, hem de astronot kıyafeti

giymeden! Yani aşırı sığağa-soğuga ve basınca dayanıyor, yüksek radyasyondan etkilenmiyorlar. Çevresel koşullar onlar için dayanılmaz hale geldiğinde kış uykusuna benzer yarı-ölü bir evreye geçerek bu zor koşullardan kurtulmayı başarıyorlar. Yeniden uygun şartlar sağlandığında ise normal yaşantılarına geri dönüyorlar. Bu güçlerin sizde olduğunu hayal edin, yapılacak türlü keşifler gerçekten çok işimize yarardı! Doğadaki pek çok canlı bilimsel çalışmalara yol gösteriyor ve ilham veriyor.

Pelerinsiz mi? Asla...

Şimdilik pelerinsiz kahramanımız Su Ayısı'na veda edip kendi boyutumuzda dönelim. Mars yolculuğuna çıkmak için bilim insanlarının çalışmalarından çıkacak sonuçları bekleylim. Bu sırada biz de süper kahramanımız Su Ayısı için özel bir kostüm tasarlayabiliriz. Sizce Su Ayısının süper kahraman pelerini nasıl olurdu?

Tasarımlarınızı [@kipirticocuk](https://www.instagram.com/kipirticocuk) hesabıyla paylaşabilir veya kipirticocuk@gmail.com adresine gönderebilirsiniz, heyecanla bekliyoruz.

Tokyo 2020'de Tarihi Başarı

2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda Türk sporcular farklı branşlarda kazandıkları on üç madalya ve verdikleri mücadele ile tarihi bir başarı elde ettiler.

Madalya sayısı, branş çeşitliliği ve mücadele performansı açısından önemli başarıların elde edildiği Tokyo 2020 Olimpiyat Oyunları'nda, sporcularımızın aldığı sonuçlar hepimizi gururlandırdı. Okçuluk ve jimnastik; Türkiye'ye olimpiyat oyunlarında madalya getiren yeni branşlar oldu.

İşte Türkiye'yi sevindiren başarılı sporcularımız:

Altın Madalya: Mete Gazoz (Okçuluk),

Busenaz Sürmeneli (Boks)

Gümüş Madalya: Eray Şamdan (Karate),

Buse Naz Çakıroğlu (Boks)

Bronz Madalya: Hakan Reçber (Tekvando), Hatice Kübra İlgün (Tekvando), Rıza Kayaalp (Güreş), Yasemin Adar (Güreş), Ferhat Arıcan (Jimnastik), Taha Akgül (Güreş), Ali Sofuoğlu (Karate), Merve Çoban (Karate), Uğur Aktaş (Karate)

Ülkemiz açısından ilklerin yaşadığı Tokyo 2020'de; Kadın Millî Voleybol Takımı'mızın (Filenin Sultanları) çeyrek final mücadelesi, kadın sporcularımızın yükselişi ve yeni branşlardaki sporcularımızın aldığı sonuçlar (okçuluk, sırkla yüksek atlama, eskrim, yelken vb.) gelecek için umut verdi.

Dünyanın Artık Resmen Beş Okyanusu Var!

Antartika'yı çevreleyen suları kapsayan bölgenin "Güney Okyanusu (Southern Ocean)" olarak adlandırılmasına karar verildi.

Çok sayıda deniz canlısına ev sahipliği yapan Antartika çevresindeki soğuk suları kapsayan bölge; bilim adamları, medya ve hatta ABD Coğrafi İsimler Kurulu tarafından uzun süredir "Güney Okyanusu" olarak adlandırılıyordu. Ancak bu adlandırma resmi olarak tanınmamıştı. National Geographic Society tarafından 8 Haziran Dünya Okyanuslar Günü'nde yapılan açıklamada; bundan sonra Dünyada Atlantik, Pasifik, Hint, Arktik ve Güney Okyanusu olmak üzere beş okyanusun var olduğu bildirildi. Yeni okyanus; Drake Geçidi ve Scotia Denizi hariç, Antarktika çevresindeki suların çoğunu 60 derece güney enlemine kadar içerecek.

National Geographic Society coğrafyacısı Alex Tait; değişikliğin topluluğun Güney Okyanusu'nun eşsiz ve kırılğan deniz ekosistemini koruma ve halkın dikkatini çekme arzusunu yansıttığını söyledi. Okyanusun resmi olarak tanınmasının, çocukların okyanuslar aracılığıyla dünyayı nasıl gördüğünü etkileyeceği belirtiliyor.

Haber Hazırlamaca

Bir haber yazmaya var mısın? Etrafımızda her gün olup biten o kadar çok şey var ki. Biraz dikkatlice bakınca haber olabilecek ne çok şey olduğunu fark edeceksin. Biliyorsun haberciler bir olayı, etkinliği ya konuyu araştırıp insanları bilgilendirmek görevini yerine getirmeye çalışırlar. Şimdi haber peşinde koşma zamanı sende. Nasıl mı? Aşağıda sana yardımcı olacak görsel bir yönerge hazırladık.

Haber Başlığı

Haber metnini yansıtan en fazla 5-6 kelimedenden oluşan çarpıcı bir başlık olsun.

HABER BAŞLIĞI

Hazırlayan Bilgisi

Başlığın altına kendi ismini yazmayı unutma

Haberi yapanın ismi

Görsel

Haberi anlatan bir fotoğraf çekebilir ya da çizim yapabilirsin. Çizimlere bayılıyoruz. Görselleri aldığın kaynağı belirtmeyi unutma.

Fotoğraf
Çizim
Grafik

Alt Başlık

Haberin en önemli bölümündesin. En fazla otuz sözcüğü aşmayacak şekilde 6N 1K ilkelerine göre birkaç cümle ile haberi özetleyeceksin.

Alt Başlık: Ne?, Ne Zaman?, Nerede?, Nasıl?, Neden?, Nereden? Ne?, Ne Zaman?, Nerede?, Nasıl?, Neden?, Nereden? Ne?, Ne Zaman?, Nerede?, Nasıl?, Neden?, Nereden?

Haber Metni

Haberle ilgili önemli noktalar ve detaylar. Biraz araştırma yapıp kaynaklara ulaşman belki söyleşi yapman da gerekebilir.

Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni. Haber metni. Haber metni. Haber metni.
Haber metni.

Alıntı ve Arka Plan Bilgileri

Haberle ilgili insanların görüş ve açıklamaları, haberle ilgili genel bilgiler.

*Alıntı ve Arka Plan Bilgileri. Alıntı ve Arka Plan Bilgileri.
Alıntı ve Arka Plan Bilgileri. Alıntı ve Arka Plan Bilgileri.
Alıntı ve Arka Plan Bilgileri.*

Ek/Diğer Bilgiler

Haberi tamamlayıcı bilgiler.

Ek/Diğer Bilgiler. Ek/Diğer Bilgiler. Ek/Diğer Bilgiler. Ek/Diğer Bilgiler.

Yazım/Kontrol

Taslağı birkaç kez okuyup dil bilgisi ve yazım kurallarına göre son şeklini ver.

Haydi Gönder!

İşte olduuu. Hazırladığın gazete haberini @kipirticocuk etiketi ile paylaşmayı unutma. Teşekkürler.

Gülnaz ağlayan

MÜZE MÜZE GEZİYORUM

Mitolojik kardeşler “Mzler”

Sıklıkla okulla birlikte gitmeye alışık olduğumuz müzelerden bahsedelim mi? Yoksa siz ailecek de müzeye gidenlerden misiniz? O zaman harika! Bu yazı çokça ilginizi çekecektir.

Müze denildiğinde aklımıza ne gelir? Ya da ne gelmelidir?

“Tarih, eğlence, öğrenme” belki de bu üç kelime her şeyi özetler.

“Müze” kelimesi Yunan mitolojisinde ilham perileri olarak bilinen Mzler’e dayanmaktadır. Efsaneye göre bellek (hafıza) tanrıçası Mnemosyne ile Zeus’un kızları olan Mzler, dokuz kardeştir ve her biri birer sanat dalında özelleşmiş ilham verici perilerdir. Bir anlamda müze, “ilham alma, derin düşüncelere dalma mekânı” olarak tanımlanabilir.

İstanbul Oyuncak Müzesi

Oyuncakların müzesi mi olur?

Daha önce “müze” deyince, “Aman elleme, sakın dokunma! Sessiz ol! Açıklamaları oku, incele...” gibi uyarıları duyabiliydik. Ama artık her şey değişti. Ülkemizde de, bolca etkinliklerin yapıldığı müzeler var ve sayısı gün geçtikçe artıyor.

“Salgın bitse de, gidip gezsek.” dediğinizi duyar gibiyiz. Hiç üzülme, sizi gezdirmeye niyetliyiz.

Ne yazık ki salgınla birlikte müzelerin de girişi kısıtlandı. Ancak bu kısıtlamalar beraberinde harika fikirlerin gelişmesini sağladı; SANAL MÜZELER. Bu yazıda sizler için oyun ve oyuncak temalı sanal müzeleri araştırdık.

Müze girmeye hazır mısınız? Hem de evden çıkmadan... Gelin hep birlikte Türkiye’deki oyuncak müzelerini ve ne zaman açılmış olduklarını inceleyelim:

Türkiye’nin ilk oyuncak müzesi 1990 yılında Ankara’da açılmış. Tam on beş yıl sonra yani 2005 yılında ise İstanbul Oyuncak Müzesi kapısında kesilen kurdeleyle misafirlerini ağırlamaya başlamış.

2010 yılında İzmir’de Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi’nin açılmasıyla diğerleri de peşi sıra gelmiş.

2011 yılında Antalya Oyuncak Müzesi, 2013 yılında Gaziantep Oyun ve Oyuncak Müzesi,

2015 yılında da İstanbul’da Düştepe Oyun Müzesi sizlere oyun ve oyuncakın tarihini eğlenceli bir şekilde anlatmak için açılmış.

İzmir Ümran Baradan Oyun ve Oyuncak Müzesi

Ankara Oyuncak Müzesi

Neriman Ekinci

ÇOCUK OL TOZU

Sen seni dinle sen seni,
Giy istediğin rengi.
Bir gün gökkuşağı ol rengârenk,
Mavi de senin, kırmızı da, pembe de.
Bir gün bulut ol, çağla,
Akıt içinde ne varsa.
Bir gün hortum ol, bir gün şimşek, es gürle.
Bir gün göl ol, durgun ve sakın.
Bir gün deniz ol engin.
Sen seni bil sen seni.
Yeter ki düşün!

Hadiler Ülkesi'nde birbirinden sıkıcı yetişkinler yaşamış. Sürekli çalışır, hiç uyumazlarmış. Hep meşgul ve yorgun olurlarmış. Hep "Şimdi olmaz, sonra" derlermiş. Bir kez olsun karanlıktan korkmaz, bir kez olsun su birikintisinde zıplamazlarmış. Birçoğu hiç yağmurda ıslanmamış. Bazılarının başparmağı çorabını hiç delmemiş. Bazılarının hiç ağzına akmamış sümüğü ya da çiši gelmemiş en olmadık yerde. Hiç rengârenk giyinmemiş birkaçı. Aynı anda onlarca tokayı kafalarına takmamış kadın olanları. "Erkekler ağlamaz" dermiş bazıları, unutup bir gün oğlan çocuğu olduklarını. Pembe de giymemiş daha sıkıcıları. Hadi canım sende! Pembe kız rengiymiş. Oysa eskiden en sevdiği şekerleme pembeymiş. Azı karar çoğu zarar bilmezmiş, sürekli almış birçokları. Sonra da çok çok ödemek için, daha da çok çalışmış. Hep plan yaparmış binlercesi. Parka gidince bir beş dakikaları daha yokmuş yüzlercesinin. Aynı anda, birbirine benzemeyen bir sürü kelime söyleyip, sonra da kahkahalarla gülmezmiş neredeyse hepsi. Gülümsemek, taş kaldırmaktan

daha zor olmuş kimisi için. Hep emreder gibi konuşur, asla rica etmezmiş birkaçı. Trafikte, sıra beklerken kavga edermiş bazıları. Özür dilemeyi bilmezlermiş. Sarılmanın her yaraya merhem olduğunu keşfetmemiş çokları. Kimisi salıncağı parkta göğe deydirmemiş. Ne zaman da eğlenceli bir hal olsa ortalıkta, hemen ondan geriye doğru saymaya başlamış kimisi. ONN DOKUZZ... ALTII... BİRRR! Hata yapmaktan korkmuş bazıları, o yüzden deneyememişler yenilikleri.

Sonra ne mi olmuş. Bir gün bir bulut gelmiş ülkenin üstüne. İçinde "Çocuk Ol Tozu" taşıyan bir bulut. Mor bir TURAKO kuşu da tam oradan geçiyormuş o anda, hızla kanat çırparak. Derken TURAKO kuşu ile bulut çarpışivermişler gökte aniden. Bulut delinivermiş orta yerinden. Heybesindeki bütün tozlar yağmur olmuş, yağmış Hadiler Ülkesi'nin başına. Öyle kuvvetliymiş ki bu yağmur ıslanmayan bir tek yetişkin bırakmamış. Ülkedeki tüm yetişkinler bir günlüğüne çocuk oluvermişler böylece. Sonra ne mi olmuş? Gelsin kahkahalar, gelsin pür neşe. Pembe kız rengi diyen erkekler, pembe balonlarla uçmaya başlamışlar bir anda. Parkta sıraya girmiş, gökyüzüne salıncak deydirmek isteyenler. Kimse diğeriyle kavga etmemiş. Eden de özür dilemesini bilmiş. Zaman, uyku gelince bitmiş. Mızıldayan kim varsa sarılmış yanındaki. Karpuz, suları aka aka yenen bir meyve oluvermiş yeniden. Sümüğü akan silmiş koluna, devam etmiş oyuna. Yerdeki su birikintileriyle, kirlenmedik kaldırım taşı kalmayana kadar oynamış kimileri.

Yorulunca oracıkta uyuyuvermiş neredeyse hepsi. Bolca ağlamış, çokça gülmüş bazıları. Hayal gemisine binip, Kayıp Hazine'nin yerini keşfe çıkmışlar. Zaman kimseyi kovalamamış. Altı kolu da yokmuş. Sürekli düşenler olmuş ama vazgeçmemişler duvara tırmanmaktan. Hata yapan yine ebe oluvermiş saklambaçta küsmeden. Ta ki doğru sayana kadar. ONN, DOKUZZ, SEKİZZ, YEDİİ.

Derken gün yavaş yavaş geceye dönmüş. Ay gökyüzüne süzölmüş. Bir öpücük kondurmuş güneşin yanağına. Yıldızlar el ele dizilmişler peşi sıra. Bulut toplamış yeniden, çocuk ol tozunu dököldüğü yerden. Elinde yara bandıyla dönmüş TURAKO kuşu. "Özür dilerim. Beni affet sevgili bulut." diyerek sarmış yarasını. Böylece yeni güne yeniden yetişkin olarak uyanmışlar, bir günlüğüne çocuk olanlar. Ama bu kez yüzlerinde kocaman bir gülümsemeyle.

İşte şimdi bitiyor desen de başlıyor masal. Sen hep kur hayal. Öyle gelme de sana. Her yetişkin bir gün çocuktu, bunu sakın unutma.

Elif Çelebi

Doğayla Bütünleşen Bina

Kentsel dönüşümün farklı ve renkli örneklerini incelemeye devam edelim. Haydi hep birlikte Avusturya'ya gidelim.

Bu apartman çok farklı!

Avusturya'nın başkenti Viyana'da bulunan apartman binası "Hundertwasser Evi", Türkçe'ye "Yüzsular Evi" olarak çevrilmiş. Mimar Joseph Krawina tarafından planlanan yapının bugünkü sanatsal hali Avusturyalı sanatçı Friedensreich Hundertwasser tarafından gerçekleştirilmiş (1983-1985).

Ressam mı? Mimar mı?

Sanatçı o kadar çok mimari esere katkıda bulunmuş ki sonunda kendisi de bir mimar olmuş. Sorgulamacı yaklaşımı kendi tarzını yaratmasını sağlamış. Onun yorumu, belirli tipleri, boyutları ve düz çizgileri olmayan özgür bir mimaridir. Sanatçı, ülkesindeki sanat eseri haline gelen birçok sıra dışı binanın tasarımını gerçekleştirmiş. Bu konuyu şöyle anlatıyor:

"Avusturya mimarisinin düz çizgileri ve tekdüzeliği, soğuk ve duygusuz olduğu için sona eriyor. Yeni değerler, daha yüksek bir yaşam standardından çok, yaratıcı ve doğayla uyumlu bir yaşam özlemini gerektiriyor."

Çatıda orman mı var?

Viyana'nın alışagelmış bina cephelerinden oldukça farklı görünen bu yapı, yoksul insanların oturabilmesi için tasarlanmış. Sanatçı, apartmanın mimarisine doğal malzemeler katmış. Odaların içinde ağaçlar yetişiyor. Çatısındaki toprak ve çimle kaplı teraslarda ise iki yüz elli adet ağaçla oluşturulan büyük bir bahçe var.

Neden her şey yamuk?

Binanın tarzı “Engabeli zeminler, renk ve bitki örtüsü cümbüşü” olarak tanımlanabilir. Koridorlar ve merdivenler düzensiz, ormandaki patikalar gibi eğimli. Bunu neden yaptığını şöyle açıklamış:

“Uygun bir ortam olmadan, doğa ile barışık olmadan insana yakışır bir varoluş imkânsızdır. Bu ev, biz ve doğanın eşit ortaklar olduğumuz, doğayla bir sohbetin ilk adımı olarak tasarlandı; biri diğerini yenemez.”

Bu pencerelerin hiçbiri aynı değil!

Binadaki tüm pencereler farklı boyutlarda rastgele düzenlenmiş ama hepsi benzersiz bir uyum içinde. Kendisi bunu şu şekilde anlatıyor:

“Her pencere, kendi kendine var olma hakkına sahiptir. İnsanların bazıları, evlerin duvarlardan oluştuğunu söyler. Ben, evlerin pencerelerden oluştuğunu söylüyorum.”

Sanatçı, konutta oturanların pencere önlerini kendilerinin tasarlama özgürlüğü olduğunu savunuyor:

“Apartmandaki bir kişi pencereden dışarı doğru eğilebilmeli ve duvarları ulaştığı yere kadar kazıyabilmelidir. Sokaktan görülebilmesi için uzun bir fırça alıp cepheye bir şeyler çizmesine izin verilmelidir. Böylece yoldan geçenler içeride standartlardan kurtulmuş bir insanın yaşadığını anlar.”

Farklı çoraplar!

Friedrich Hundertwasser hayatı boyunca, her şeyi sorgulamış ve toplumun insanlara dayattığı kuralları kabul etmemiş. Asi bir karaktere sahip olan sanatçı her bir ayağına ayrı renk ve desende farklı çoraplar giymiş. “Neden farklı çoraplar giyiyorsun?” diye sorulduğunda ise hep şu cevabı vermiş: “Sen neden aynı çorapları giyiyorsun?!”

Şimdi sıra sizde! Üstteki sokak silüetini “kentsel” yerine “renksel” dönüşümle değiştirmeye ne dersiniz?

Friedensreich Hundertwasser demiş ki: “Ressam özgür olmak istediği evler ve mimariler hayal eder ve bunları da gerçekleştirir.” Siz de hayal ettiğiniz bina tasarımlarınızı @kipirticocuk etiketiyle paylaşsanız, rengârenk dünyalarınıza eşlik edebiliriz. İyi eğlenceler.

kokusunu duyunca çıkar dışarı,” dedi.

Çıkmasa daha iyi olur, hatta hep orada yaşasın şu tüy torbası. Nasıl severler bunu bilmem. Çirkin şey... diye içinden geçirerek tabağa mama koyup çıktı Nurcan. Onun ayak seslerini duyan Sezar başını dolaptan dışarı uzattı, korkulu gözlerle kapıya baktı. Selma onun bu davranışını gördü.

“Yoksa Nurcan Abl’ndan mı korkuyorsun tatlım?” dedi gülerek.

Sezar, Selma’nın gözlerine baktı.

“Evet anne, mavvvv. Benden nefret ediyor o!”

Selma Sezar’ın başını okşadı,

“Hayır mı? Tamam, biliyordum korkmadığını. Zaten o da seni çok seviyor.”

Sezar çaresizce önündeki tabağa dikti gözlerini, ne derse desin kimse anlamıyordu onu.

“Hadi ben de işlerime döneyim, sen mamanı ye oğlum.”

Temizlik sırası küçük odaya gelmişti. Nurcan elindeki süpürgeyle içeri girdi, kediye kötü kötü bakarak dişlerinin arasından tısladı.

“Haydi yallah, dışarı tüy torbası! Gözüm görmesin seni!”

Süpürgenin fişini prize taktı.

Sezar’ın aklına akşam gördüğü kâbus geldi, bıyıkları sızım sızım sızladı, etleri çekildi. Can havliyle fırladı sepetinden, dışarı kaçmak isterken sıçradı, kapıdaki su dolu kovaya düştü. İçinden çıkarken kovayı devirdi. Sırılsıklam bir halde salona doğru ilerledi.

Nurcan suların yerlere döküldüğünü, Sezar’ın her yeri ıslatarak koridorda koştuğunu görünce çığlık attı. Onu yakalamak için arkasından bir hamle yaptı, ayağı kaydı, boylu boyunca yere serildi.

Gürültüyü duyan Selma koşup geldi.

“Neler oluyor burada? Nurcan! Bir yerine bir şey oldu mu canım?” diye bağırdı.

Nurcan, “İyiyim ben, kediyi tut sen abla, salona girecek!” diye haykırdı yerinden kalkarken. Selma onun gösterdiği yöne baktı, Sezar salonun kapısında tir tir titriyordu.

“Hay Allah, kovaya mı düştün sen güzelim?”

İyice hastalanacaksın,” diyerek banyoya koştu genç kadın, elinde kocaman bir havluyla çıktı. Sezar’ı havluya sararak kucağına aldı, hem sevip hem kurulamaya başladı.

“Bak Nurcan Ablası...” diyordu, “Nasıl korkmuş suya düşünce. Bak, bak ne tatlı değil mi? Gel, gel sen de okşa biraz, korkusu geçsin.” Nurcan onun dediğini duymamış gibi yaptı, küçük odaya girip elektrik süpürgesini çalıştırdı.

Hıh! Nurcan Ablasıymış... Onun yüzünden düştüm, her yer battı çıktı. Hiç işim yok bir de sevecekmişim o şeytanı! diye konuşuyordu içinden.

“Bak gördün mü anne, gelmedi. Sevmiyor beni işte. Hatta nefret ediyor! Neler yaptığını bir bilsen... Mavvvv,” dedi Sezar.

“Evet haklısın, çok seviyor seni tatlım. Şimdi odanı, sepetini misler gibi temizleyecek Nurcan. O olmasa ne yapardık?”

Sezar üzüntüyle iç geçirdi.

“Selin’in masal kitaplarındaki bütün hayvanlar şakır şakır konuşuyor. Gerçek hayatta niye derdimizi anlatamıyoruz ki?” diye acı acı düşündü.

Havlunun içinde Selma’nın göğsüne iyice yaslandı.

Bak şimdi Sezar için biraz üzüldük sanki. Ne dersin, bundan sonra neler olacak? Nurcan’a karşı hislerinde Sezar haklı mı? Yoksa biraz abartıyor olabilir mi? Olaylar nasıl gelişecek biz de çok merak ediyoruz. Bu öykünün devamını yazıp kipirticocuk@gmail.com adresine gönderebilir, yazdığın metnin fotoğrafını çekerek @kipirticocuk etiketiyle instagram hikâyende paylaşabilirsin. Belki de bir şeyler çizersin. Yazdığına, çizdiğine “Sezar” başlığını eklemeyi unutma lütfen. Teşekkürler.

Çözmece

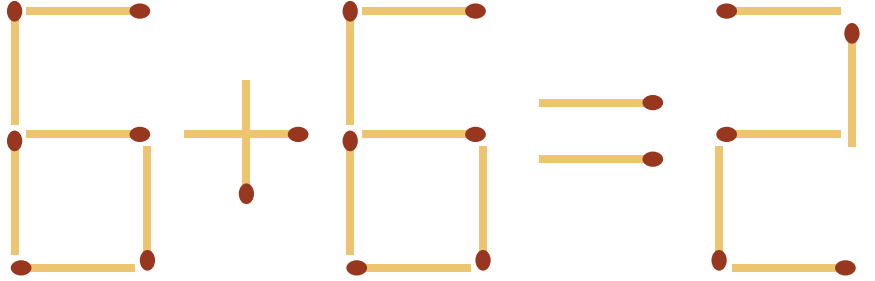
Farkı Bul

İki resim arasındaki 10 farkı bulabilir misiniz?

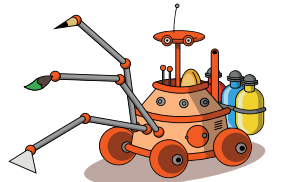
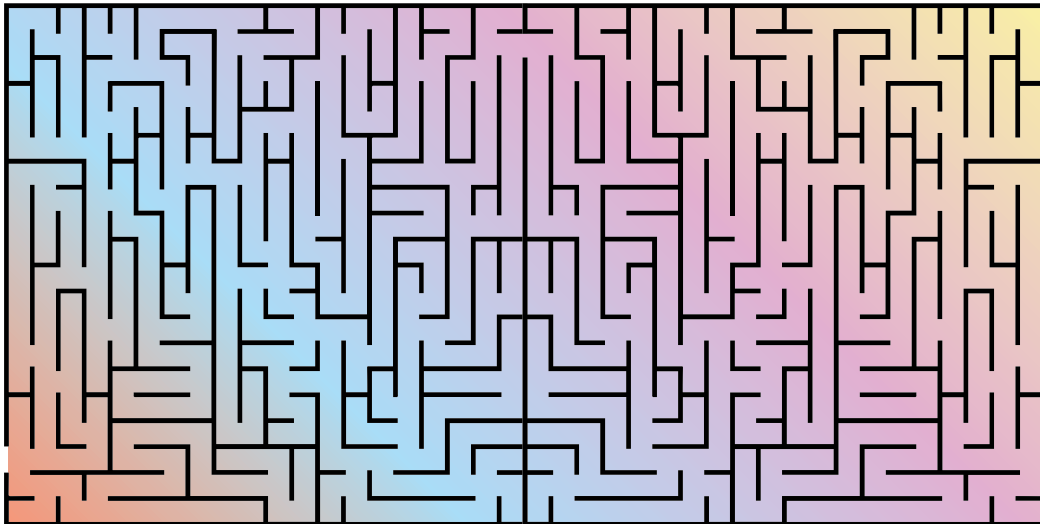
Kibrit Sorusu

Sadece bir kibritin yerini değiştirerek eşitliği sağlayabilir misiniz?

Labirent

Bu sevimli çocuğun oyuncuğuna gitmesine yardım eder misiniz?

Filiz Gündoğan

ONUN GİBİ BİRİ

Onun gibi birine her zaman rastlayamazsınız. Sizin, öğretmeninizden on saniye önce sınıfa geçirerek giren, sonra da parmaklarını çitlatarak sırasına oturan bir arkadaşınız var mı? Bence yok. O halde ondan biraz daha bahsedeyim.

Teneffüste iştahlı iştahlı tostunuzu yerken, size hiçbir şey sormadan, elinizden çekip tostunuzdan bir parça koparıp peçeteye sarar ve cebine koyar. “Son ders midem kazanıyor kusura bakma.” der pişkin pişkin.

Ne zaman bir arkadaşınızla ağız ağıza vermiş önemli bir konuyu konuşuyor olsanız, o orada biter ve ensenize doğru gök gürültüsü gibi hapşırır. “Arkadaşlar pardon alerjim bu aralar atağa geçti de. Mendil var mı mendil?” diye sorar üstelik sırtarak.

“Kim bu peki?” diye sorduğunuzu duyar gibiyim. Kafanızda normalin dışında bir çocuk hayal etmenizi istemem. O da tıpkı sizin, benim gibi bir çocuk aslında. Mavi çerçeveli gözlüklerini İngilizce dersinde özellikle takmaz “Öğretmenim gözlerim miyop, tahtaya yazdıklarınızı göremiyorum. Sonra arkadaşımdan defterini alır geçiririm notları.” diyerek arka sırada resim çizer. Evet, Tunç’tan biraz daha bahsetmek isterdim size ama... Kenan Hoca sınıfa girerek tünaydın bile

demedem:

“Yarın 4 Ekim Hayvanları Koruma Gününü kutlayacağız arkadaşlar. Okul idaresi programı bizim hazırlamamızı istiyor.” dedi.

“Ben Hayvanları Koruma Gününü kutlamayı anlamsız buluyorum.” diyerek ok gibi fırladı yerinden Tunç.

“Neden öyle düşünüyorsun?” diye isteksizce sordu Kenan Hoca.

“İnsanlar hayvanları satıyorken, bu iş ticarete dökülmüşken şiir okumak faydasız!”

“Bence Tunç doğru söylüyor hocam. İnsanların yasaları varsa hayvanların da olmalı. Mağazadan ayakkabı alır gibi bir dükkâna gidip tavşan satın alamayız” diye söze karıştı Engin.

“Modeline bakıp araba almakla, gözlerinin rengine bakıp kedi satın almak arasında ne fark var öğretmenim?” diye ekledi Buse.

“Evcil hayvan dükkânları hayvan haklarına aykırı! Kutlama yerine, bu durumla ilgili bir program hazırlayıp farkındalık yaratmaya çalışalım hocam.” dedi Tunç ısrarcı bir tavırla.

Tunç hangi konu hakkında konuşursa konuşsun sonrasında sınıfta mutlaka bir gürültü, kargaşa olurdu. Şimdi olduğu gibi...

Kenan Hoca elini masaya sertçe vurarak,

“Düşüncelerine katılıyorum Tunç. Ancak idare sizin istediğiniz gibi bir programa izin vermez. Hele de okul aile birliği başkanımız Mehmet Bey bir evcil hayvan dükkânı işletiyorken. Durum böyle. Uzatmaya gerek yok. Artık konuyu kapatıyorum.” dedi ve söylendi “Aktivist kesildiniz başımıza...”

Ve hızlıca programı hazırlayıp birkaç kişiye görev dağılımı yaparak büyük adımlarla dışarı çıktı.

Sınıf dağılmadan Tunç seslendi, “Annesinin sütüne doymadan vitrine konulan köpekler, kediler için üzülenlerle kantinde toplanalım! Üzülmeden beyinsiz takımı gödip bahçede uzuneşek oynayabilir.”

Hep böyle yapardı. Onun gibi düşünmeyen,

onun doğrularını kabul etmeyenleri aşağılayarak konuşurdu. Tunç’un başını çektiği her olayda kendimi okul idaresinde buluyor olsam da, kantine gitmekten kendimi alamadım.

“Planımız şu çocuklar: evcil hayvan dükkânlarının, sevgiden ve merhametten uzak, hayvan haklarını hiçe sayan yerler olduğunu biliyoruz. Bu düşüncelerimizi ifade eden pankartlar hazırlayacağız. Yarın okulda, program başladıktan beş dakika sonra bahçeye girip boy göstereceğiz.” diye açıkladı Tunç aklındakileri.

“Güneşi görmeden, günlerce kapalı camların arkasında hareket etmeden bekletilmek mi hayvanseverlik? yazacağım pankartıma” dedi heyecanla Engin.

“Anne kediler doğurma makinesi değildir,

yazarım ben de” dedi Buse sabırsızca.
“Hayvanlar mülk değildir, yazsam olur mu?” dedim telaşla.

Akşam gizli saklı hazırladım pankartımı. Gece huzursuzca yatsam da sabah kalktığımda içimde iyi bir şey yapıyor olmanın sevinci vardı. Ertesi gün sözleştiğimiz saatte okulun önünde buluştuk. Program başlamıştı.

“Sadece dört kişiyiz arkadaşlar. Bu çabamız bir işe yarayacak mı sizce?” diye sordum.
“Aptal aptal konuşma! Tabii ki yarayacak. Eyleme geçmeden düşünmenin ne anlamı var?” diye çıkıştı Tunç bana.

Beş dakika sonra bahçeye daldık. Programı dinleyen öğrencilerin etrafında yürümeye başladık. Herkes şaşkın şaşkın bize bakıyordu. Önce birkaç kişi, sonra sınıflar teker teker bizi alkışlamaya başladı. Gözlerim okul müdürünü aradı. Ellerini beline koymuş bağıırıyordu ama alkış sesinden ne dediği anlaşılıyordu.

Bahçede üç dört tur döndükten sonra okuldan çıktık. Mehmet Bey’in evcil hayvan dükkânına doğru yürümeye başladık. Sokaktan geçen arabalar bize korna çalıyor, balkondan görenler el sallıyor, kaldırımında yürüyen insanlar cep telefonuyla kameraya çekiyordu. Beş on dakika sonra bizimle birlikte birkaç

yetişkin daha yürümeye başladı. Evcil hayvan dükkânı önüne geldiğimizde yirmi ya da otuz kişi olmuştuk. İki tane haber muhabiri bile gelmiş, çekim için kameralarını hazırlıyorlardı.

Mehmet Bey durumu fark edince öfkeden kıpkırmızı olmuş suratıyla, dükkânını kilitleyip hızlı adımlarla uzaklaştı.

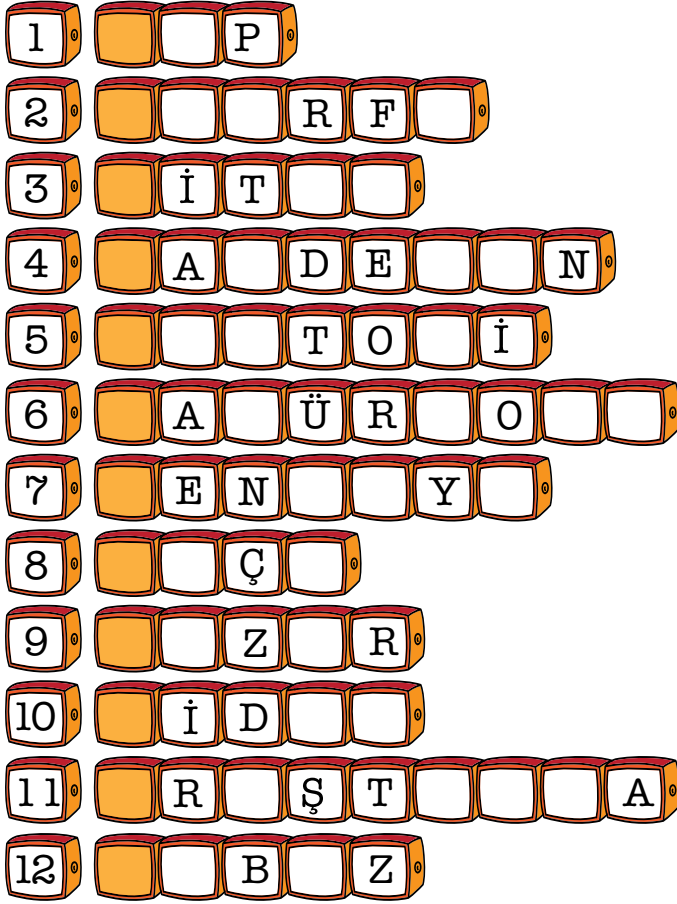
Tam o sırada Tunç’a bir mikrofon uzandı: “Neden buradasınız?” diye sordu muhabir. Tunç işaret parmağı ile evcil hayvan dükkânının cam vitrinindeki hayvanları göstererek, “Onlar bizim gibi gökyüzünün altında olamadığı için” diye yanıt verdi.

Birkaç dakika içinde polisler geldi. Kalabalık anında dağıldı. Polislerden biri, “Şimdi bu pankartları şu karşıdaki çöpe atıyorsunuz. Sonra da doğruca okulunuza gidiyorsunuz.” diye azarladı.

Ağır ağır çöp kutusuna yaklaştık. Pankartları atarken bir yavru kedi miyavlayarak bize doğru yanaştı. Tunç elini cebine attı ve peçeteye sardığı tost parçasını kediye verdi.

Onun gibi birine her zaman rastlayamazsınız. Sizin, sokakta her gördüğünü kediye cebinde yiyecek taşıyan bir arkadaşınız var mı?

Bil-Bül

- 1 Hem doktorların hastalıkları incelemek ve tedavi etmek için kullandığı uygulamalı bilim dalına hem de sessizce kıpırtısız durma oyununa denir.
- 2 ‘Şiir’de hiç yok; ‘öykü’de bir tane; ‘türkü’de iki tane bulunur.
- 3 Düzenli bir biçimde tekrarlanan her şeyde vardır; müzikte, sporda, resimde, mimaride hatta yürümekte ve nefes almakta bile bulunur. Ama en önemlisi kalbimizdedir.
- 4 Karlı kış günlerinde bile açabilen, baharın müjdecisi çiçek.
- 5 En eski temel tıp bilim dallarından biridir, canlıların beden yapısını inceler; Leonardo Da Vinci’nin bu alanda pek çok çizimi bulunmaktadır.
- 6 Genellikle meyve tabağı ve vazo gibi nesnelerin resmedildiği görsel sanat türüdür; Osman Hamdi Bey’in ‘beyaz vazoda çiçekleri’ örnek olarak verilebilir.
- 7 Tiyatro oyunu, piyes, film, dizi film vb. eserlerin sahnelerini ve akışını gösteren yazılı metin.
- 8 Bir çeşit taşın pişirilip toz durumuna getirilmesiyle elde edilen; yapılardan heykele, dışçilikten tarıma kadar birçok farklı alanda kullanılabilen madde.
- 9 Yaratıcılığını kullanarak profesyonel bir şekilde eser üreten; şiir, roman, hikâye, senaryo gibi metinler yazan kişi.
- 10 Bulunduğu topluma yarar sağlayan, değişime yön veren, sorumluluk sahibi kişi.
- 11 Bilim ve sanatla ilgili bir gerçeği ortaya çıkarmak, bir sorunu çözmek ve elde edilen verileri arttırmak için bilimsel yöntem ve tekniklerden yararlanılarak yapılan düzenli çalışma.
- 12 Boyun ve bilekteki atardamara parmakla basıldığında duyumsanan, kan basıncı nedeniyle oluşan kımıldama.

Atasözleri bulmacası

Nalan
Yılmaz

- 1- Ne çıkarsa bahtına. Rastgele yapılan plansız işlerde yöntem, kural aranmaz.
- 2- a) İnsanları sevdiren iyi işler ve iyi davranışlardır. b) İlkbahar mevsiminin güzel olmasının sebebi, bu mevsimde açan çiçeklerin insanlar tarafından sevilip ilgi görmesidir.
- 3- Yalan söyleme alışkanlığı olan, yalancı olarak tanınan kimsenin sözlerine, gerçeği söylediği zaman bile inanan olmaz.
- 4- Fakirlik ve yoksulluğun olduğu yerde düzen ve huzur olmaz, kişiler arası ilişkiler sağlıklı ilerlemez, ortaya çıkan ihtiyaçların giderilmemesi karşılıklı güvensizlik ve umutsuzluğa yol açar.
- 5- Yaşamak, güçlenmek için yemek gerekir.
- 6- Zaman para gibi değerlidir, boşa geçirilmemesi gerekir.
- 7- Bir iş yapmadan oturan kimse bildiklerini unuttur, yeteneklerini yitirir. Çalışan kimse gittikçe açılır, daha yararlı işler yapar.
- 8- İnsan her şey için para harcar. Para harcamadan yaşamak mümkün değildir.
- 9- Yasa, adalet yok mu? Elbette var. Yani beyaz kâğıtta siyah kalemle yazılan kanunlar geçersiz mi, anlamında bir söz.
- 10- Kişi tek başına ne kadar çalışırsa çalışsın işin inceliklerini bir bilenden öğrenirse o işi daha çabuk ve kolay yapabilir.
- 11- Yaşayan her kişinin az veya çok kendine göre bir derdi, sıkıntısı mutlaka bulunur.
- 12- Fazla yalan söyleyen veya olayları abartan kişilere inandırıcı olmadığını belirtmek için söylenen bir söz.
- 13- Hiçbir nimet zahmet çekilmeden, özveriye katlanılmadan elde edilemez.
- 14- Herkesin zarar görmesine yol açacak işler yapan kimse, çok sert tepkilerle karşılaşır ve sonunda en büyük zarara kendisi uğrar.

KI PIR TI

Şimdi sosyal medya da kıpır kıpır...

KIPIRTI Çocuk sosyal medyayı da kıpırdattı. Bizi sosyal medya hesaplarımızdan takip edebilir, dergimizdeki etkinlikleri paylaşabilir, bir sonraki sayımız için içerik üretebilirsiniz. YouTube kanalımızdan dergi içeriğindeki konularla ilgili videoları izleyebilir, öyküleri sesli dinleyebilirsiniz.

Bizi takip edin, kıpır kıpır yaşayın...

www.eksi18edebiyat.org

www.kipirticocuk.com

kipirticocuk@gmail.com

Kıpirticocuk

kipirticocuk

Kıpirticocuk